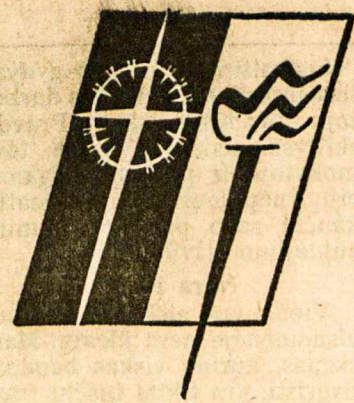

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 36 (1283) 1974 RUGSĖJO - SEPTEMBER 5

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Tik tautinė priespaulda?

Ivairiaspalviame mūsų gyvenime tarp blaivių balsų pasigirsta ir gana keistų. Pvz. vienas kitas net viešumoje prasitaria, kad okupuotoje Lietuvoje tėra tautinė priespaulda, kad religija nėra persekiojama, kad tėra tautiniai kankiniai, kad nėra religinių. Panašiai vienas atsistatintis dalyvis kalbėjo torontiškiame VLIKO seime. Privaciuose pokalbiuose ir posėdžiuose ta mintis irgi iškyla. Mūsų žmonės, būdami mažai susipažinę su tikrąja Lietuvos būkle, nugirdę apie vieną kitą Lietuvos okupantų toleruojamą religinį reiškinį, jau padaro išvadą, kad tenai religinės priespaudos nėra, o tik tautinė. Žmonės ten esą kankinami dėl jų tautybės, ne dėl jų religijos. Kad taip kartais kalba pripuolami kitataučiai keliautojai, keletui dienų užklydę į Vilnių, suprantama, bet kai taip prašneka savi, darosi keista. Kitataučiai sovietinėse sąlygose menkai orientuojasi, tad jų nuomonė lygi ignorancijai. Bet kaip išaiškinti tokių savųjų tvirtinimą? Nejaugi ir jie tokie pat ignorantai? Rodos, išprusę žmonės, kartais ir savos spaudos pasiskaito. Matyt, tas išprusimas yra vienašališkas — tvirtas savoje srityje bei specialybėje, bet silpnas politinėje ir socialinėje. Jiems trūksta faktinės būklės pilnesnio žinojimo, iš kurio galėtų plaukti ir tikslesnės išvados. Kai iš vieno kito fragmento daroma plati išvada, neišvengiamai patenkama į klaidingą kelią. Dar blogiau, kai už tą kelią pradeda kovoti kaip už tiesą.

Pilnesnių faktų kalba betgi visai kitokia. Okupuotoje Lietuvoje šalia tautinės rezistencijos visą laiką vyksta religinė. Kartais sunku pasakyti kuri yra stipresnė. Būna laikotarpių, kad vyrauja tautinė rezistencija, bet užėina ir tokių laikotarpių, kuriuose labiausiai išryškėja religinė rezistencija. (Dažnai abu aspektai eina kartu). Tai, matyt, priklauso nuo prispauldės taktikos. Kur padidėja spaudimas, ten sustiprėja ir pasipriešinimas. Pastaruoju metu Lietuvos rezistencijoje vyrauja religinis motyvas, nes šioje srityje padidėjo okupanto ir jo talkininkų lietuvių spaudimas. Tai labai aiškiai matyti iš Lietuvos pogrindžio leidinio "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", kurio ligi šiol išėjo 10 numerių ir pasiekė užsienį. Jame labai dokumentiškai surašyti visi religinio persekiojimo faktai. Jų susidarė stambi knyga. Dalis tų leidinių jau išversta į anglų kalbą. Juos paskaičius labai aiškiai matyti, kad vyksta tikras religinis persekiojimas, maskuojamas įvairiais būdais. Jau vien tie tūkstančiai parašų Jungtinėm Tautom ir Sov. Sąjungos valdžiai aiškiai liudija religijos persekiojimą. Prie to jungiasi daugybė kitų faktų — kunigų bylos ir kalėjimo bausmės už vaikų mokyamą religijos, dažnos kratos, tikinčiųjų atleidinėjimai iš tarnybų, religingų mokinių išjuokimas klasėse. Daugybė šventovių tebėra uždarytos arba paverstos sandėliais, muzėjais, galerijomis (Vilniaus katedra) ir t.t. Du vyskupai (J. Steponavičius ir V. Sladkevičius) tebėra namų arešte. Jokios religinės spaudos per iščius 30 metų, išskyrus Apeigyną, Maldyną ir N. Testamentą, kurių leista atspausdinti labai ribotas kiekius. Tokių faktų juk yra daugybė. Jų nematyti reiškia būti aklu, komunistu (irgi aklu) arba sąmoningai tendencingu.

Istorija, žvelgdama į sovietinės okupacijos laikotarpį, neabejotinai matys ne tik tautinę Lietuvos rezistenciją, bet ir religinę, kuri bus nemažiau aukų sudėjusi. Iškilis tokios monumentalių religinių kovotojų bei kankinių figūros, kaip arkiv. T. Matulionis, vysk. M. Reinis, vysk. Borisevičius, vysk. Pr. Ramanauskas, prof. Pr. Dovydaičio ir daugybės kitų, kurių pavardės dar nėra plačiai žinomos. Jie bus religinio gyvenimo deimantai, kurie švies ateities lietuvių kartoms, žvelgiantiems į negestančius dvasinius švyturius. Visi krikščionys didžiuojasi pirmųjų šimtmečių kankiniais, kurių kraujas tapo krikščionybės sėkla. Taip pat visa krikščionija galės didžiuotis ir Lietuvos kankiniais, nes jų nuopelnai nėra nė kiek blankesni už romėnų kankinių. Svarbu tik, kad pirmiausia patys lietuviai pastebėtų savo tautos deimantus ir juos parodytų visam pasauliui. Lietuvos martyrologija yra labai turtinga, bet dar nepilnai žinoma. Ją reikia ne tik kruopščiai suregistruoti, bet ir pasaulyje skleisti. Pasaulis turi žinoti, kad lietuviai yra kankinių tauta, visoje krikščionijoje nusipelnusi išskirtinę vietą. Tai neateis savaime, jeigu mes, lietuviai, tylėsime, savo kankinių nebranginsime, jų žėrėjimo neskleisime pasaulyje. Vienas iš mūsų išeivijos uždavinių turėtų būti — išryškinti lietuvių tautos kankinius, gyventi jų ryžtu ir patiems ryžtis didesniems žygiams. Pr.G.

KANADOS ĮVYKIAI NAIKINA KIAUŠINIUS

Premjero P. E. Trudeau vyriausybė susilaukė aštrių priekaištų dėl 9 milijonų sugedusių kiaušinių sunaikinimo. Juos buvo supirkusi pernai jo įsteigta kiaušinių pardavimo agentūra ir perligai laikė šaldytuvuose Kvebeke. Tuzinas kiaušinių įvairiose Kanados provincijose liepos mėnesį kainavo nuo \$0,71 iki \$0,96, o Niujorke — tik \$0,59. Kaltė dėl tokio didelio kainos skirtumo tenka minėtai agentūrai, kuri superka kiaušinių perkeklų pastoviomis kainomis ir juos parduoda įmonėms, kiaušinius ar jų miltelius naudojančioms savo gaminiams. Jeigu kiaušinių perkeklus būtų buvęs paskaitas laisvoje vartotojų rinkoje, jis būtų gerokai sumažinęs kiaušinių kainas. Federacinę kiaušinių pardavimo agentūrą pasmerkė ir Beryl Plumptre, maisto kainų stebėtoja. Užuot laukusi, kol kiaušiniai suges, agentūra tuos 9 milijonus galėjo padovanoti alki kenciantiem kraštams ar už pigesnę kainą parduoti kanadiečiams. Minėtosi agentūros vadovai taip pat kritikuojami už pasirašytą sutartį, kuri amerikiečių įmonėms tuziną kiaušinių parduoda už \$0,35, o kanadiečių įmonėm — už \$0,42. Susidariusį kainos skirtumą, savaime suprantama, savo pajamų mo-

kesčiais padengia kanadiečiai, kuriems ir tie 9 milijonai sunaikintų kiaušinių kainuos apie \$10 milijonų.

Ontario premjeras W. Davis Toronto viešojo susisiekimo TTC bendrovės unijos streiką bandė užbaigti tiesioginiu įsikišimu, pasiūlydamas tuojau pat padidinti atlyginimus 12% nuo š.m. liepos 1 d., o jų galutinį padidinimą palikti tolimesnėm derybom ir, reikalui esant, arbitrai. L. Moynėhano vadovaujama unija šį pasiūlymą atmetė 3.500 narių balsavimu. Atmetas ir TTC bendrovės pasiūlytas atlyginimų padidinimas 23% sekantiomis dviem mėnesiais. Apie 20 dienų trukęs streikas atnešė milijonus dolerių nuostolių Toronto prekybininkams ir CNE parodai, didelį vargą šimtam tūkstančių dirbančių torontiečių. Dėl artėjančios mokslo metų pradžios premjeras W. Davis buvo priverstas susaukti atostogaujančius parlamento narius ir streikininkus grąžinti darban parlamento potvarkiu. Toronto spauda pasmerkė TTC unijos streiką, kuris paprastai turi būti naudojamas kaip paskutinis ginklas. Unijos vadas L. Moynėhans šį kartą ji buvo pasirinkęs pirmuoju ginklu. Tai liudija (Nukelta į 6 psl.)

Simo Kudirkos šeima. Iš kairės: Simo motina Marija, dabar turinti Sulskenės pavardę, duktė Liolytė ir sūnus Evaldas (SEF nuotrauka). Jie kartu su visais savo tautiečiais džiaugias tėvelio paleidimu iš kalėjimo

Dabarties šviesuliai ir skauduliai

Simas Kudirka paleistas iš kalėjimo • Australijos pavyzdžiu pasekė N. Zelandija • PLB valdybos pareiškimas • Lietuvos konsulo protestas • KLB valdybos raštas

S.m. rugpjūčio 27 d. iš Niujorko telefonu buvo pranešta "T2" redakcijai, kad ten gautomis žiniomis Simas Kudirka esąs paleistas iš konc. stovyklos ir jau atvykęs į Lietuvą pas savuosius. Tokia išvada buvusi padaryta iš telefoninio pasikalbėjimo su Simo motina okup. Lietuvoje. Abejonėm pašalinti reikėjo žinią patikrinti. Organizatori vienetai — "Seamen's Education Federation" ir "Americans For Simas" kreipėsi į spaudos agentūras bei dienraščius, turinčius savo korespondentus Maskvoje. Pastariesiems, matyt, pavyko patikrinti tą žinią, nes rugpjūčio 30 d. Kanados CBC radijas ir kiti informacijos šaltiniai paskelbė, kad Simas Kudirka jau esąs laisvas.

Prieš Simo paleidimą jo motina Marija Sulskenė gavo trumpą laiškutį iš bausmės stovyklos ir per telefoninį pasikalbėjimą su Niujorku pareiškė: "Dabar pagaliau aš tikiu, kad jis gyvas. Negalite įsivaizduoti, kaip aš džiaugiuosi." Taip pat ji informavo, kad Simas buvęs perkeltas į kitą konc. stovyklą — apie 100 mylių nuo Maskvos. Turbūt dėlto, kad sovietinė valdžia, JAV spaudžiamą, buvo linkusi leisti ji aplankyti motinai ir JAV konsulato pareigūnui pagal konsulinę sutartį, nes S. Kudirka pripažintas JAV piliečiu (motina JAV pilietė). Savo laiske motinai Simas prašė nesirūpinti juo, o tik jo vaikais ir savi. Rugšėjo mėnesį žadėjo parašyti ilgesnį laišką. Išėjo net geriau nei tikėjosi.

Parašius šią informaciją, buvo gautas Paryžiuje leidžiamas dienraštis "International Herald Tribune", kuris rugsėjo 1 d. laidojo paskelbė platų pranešimą iš Maskvos apie S. Kudirką kartu su jo atvaizdu. Pranešime sakoma, remiantis dr. A. Sacharovo pranešimu, kad S. Kudirka buvo paleistas iš Vladimiro kalėjimo rugpjūčio 23 d. pagal vyriausios sovietų nutarimą, padarytą rugpjūčio 20 d. S. Kudirka trumpam sustojęs Maskvoje ir išvykęs Lietuvon. Pasak laikraščio, S. Kudirkos paleidi-

mas buvusi sovietų nuolaida amerikiečiams ryšium su pastangomis gauti JAV nuolaidas prekybos ir emigracijos srityje. JAV ambasada Maskvoje dar neturinti oficialaus pranešimo apie S. Kudirkos paleidimą. Taipgi pastarasis dar nėra kreipęsis emigracijos reikalu. Anksčiau JAV ambasados atstovas bandęs aplankyti S. Kudirką bausmės stovykloje, bet negavęs leidimo, nes sovietai nepripažino jo amerikiečių pilietybės. Iš bausmės stovyklos Potmoje jis buvęs perkeltas į Vladimiro kalėjimą, nes prisidėjęs prie bado streiko. S. Kudirkos paleidimas buvusi staigmena, kuri leidžianti manyti, kad abu su motina būsia išleisti Amerikon.

Simo Kudirkos paleidimas iš bausmės stovyklos, kurioje turėjo išbūti 10 metų (iš JAV laivo "Vigilant" grąžintas sovietams 1970. XI. 23), yra ilgų pastangų vaisius. "Americans For Simas" ir "Seamen's Education Federation" ilgai klabinio JAV kongreso narių ir vyriausybės durs, kol pastaroji ryžosi ta linkme veikti. Daug padėjo ta aplinkybė, kad Simo motinai buvo pripažinta JAV pilietybė. Pagal ją ir Simas laikomas JAV piliečiu. Sekantis žingsnis — gauti Maskvos leidimą išvykti Amerikon.

Naujas smūgis

Vos pradėjus organizuoti protesto telegramas, laiškus, demonstracijas prieš gėdingą Australijos vyriausybės žygį, atėjo žinia iš ALTos ir PLB valdybos Čikagoje, kad tuo pačiu keliu pasuko ir rugpjūčio 22 d. Australijos kaimynė N. Zelandija. Ji taip pat oficialiai pripažino sovietinę Estijos, Latvijos ir Lietuvos aneksiją. Apie tai telefonu iš Australijos buvo informuotas VLIKas. Žinią patvirtino N. Zelandijos ambasada Vašingtone. PLB valdyba išsiuntinėjo visoms kraštų bendruomenėms bendrą raštą, ragindama organizuoti protestus. Stai to rašto ištrauka:

Kaip ir galima buvo tikėtis, Australijos ir Naujosios Zelandijos Baltijo valstybių okupacijos pripažinimas nėra kokie atsiktiniai šiu

dvių valstybių atskiri ėjimai, bet jie išplaukia iš dabartinės pasaulio politikos naujų posūkių. Kaip Australijos užsienio reikalų ministeris pats pripažino, vyriausybės sprendimai buvo padaryti tik pasitarus su kitomis draugiškomis valstybėmis. Todėl nėra abejonės, kad tokiu keliu pasuks ir daugiau kraštų, tuo būdu žymiai apskunddami mūsų laisvės kovą. Tokiems politiniams ėjimams mes turime priešintis visomis galimomis priemonėmis.

PLB valdyba kviečia visas kraštų bendruomenes bei jų valdybas į visų darbų pirmąją eilę irikiuoti protesto akciją prieš Australijos ir Naujosios Zelandijos vyriausybės. Savo gyvenamųjų kraštų vyriausybėse prasome pasitikrinti ar jos neturi tokių pat ketinimų ir siekti, kad jos nepasektų šių dvių valstybių pavyzdžiu ir testų Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimo politika. Visi padarykime viską, kad protestai būtų skubūs, gausūs ir atkreiptų pasaulio dėmesį. Kad ir nebepeiksim Australijos ir Naujosios Zelandijos vyriausybių nuosprendžius, tai gal bent sustabdysime kitus, taip pasiegti ketinančius kraštus. Viso pasaulio išeivijos lietuvių prasome atsiliepti į šį mūsų kvietimą ir jungtis į visuotinę protesto akciją, nes reikalas yra labai rimtas. Protestus prasome siųsti N. Zelandijos ministeriui pirmininkui: Prime Minister, Wellington, New Zealand.

Kanados baltiečiai savo protestus galėtų nukreipti į N. Zelandijos atstovybę. Stai jos adresas: H. E. Mr. Jack Shepherd, High Commissioner of New Zealand, 77 Metcalfe St., Suite 804, Ottawa, Ont., K1P 5L6.

Yra Kanadoje ir Australijos atstovas. Jo adresas: H. E. James Charles Ingram, 90 Sparks St., Suite 600, Ottawa, Ont., K1P 5B4

Protestai Australijai

Gen. Lietuvos konsulas Kanadai dr. J. Zmuidzinai pasiuntė šio turinio protesto raštą Australijos vyriausybei per prekybinį jos atstovą Toronte A. C. Allen:

Sir: I was shocked to learn that the Government of Australia has de jure (Nukelta į 7 psl.)

Pasaulio įvykiai

NAUJASIS JAV PREZ. G. FORDAS PAGRINDINI SAVO DĖMESI ŽADA skirti kovai su infliacija ir ekonomijos sulėtėjimu. Atmesdamas kainų bei atlyginimų kontrolę, kurios nemėgsta nei darbininkai, nei darbdaviai, jis planuoja įieškoti naujų kelių specialiamė vyriausybės, darbo unijų, pramonės ir prekybos vadų pasitarime šį mėnesį. Infliacija JAV jau yra pasiekusi 11% ir atnešusi ekonomijos sulėtėjimą. Bene ryškiausias jo pavyzdys — Kanada, kur antrajame šių metų ketvirtyje visiškai sustojė ekonominis krašto augimas, o infliacija pakilo iki 14,5%. Tame laikotarpyje įvykęs gamybos ir paslaugų padidėjimas 3,6% iš tikrųjų tebuvo gautas kainų pakilimo dėka ir tereikia gamybos bei paslaugų pabrangimą. Ekonominio Bendradarbiavimo Organizacija Paryžiuje pabrėžia, kad septyni stipriausi nekomunistiniai pramonės kraštai pasaulyje šiemetini savo ekonominį augimą matuoja vos 1%. Italijoje infliacija pasiekė 16%, Britanijoje — 18%, nepaisydama įvestos kainų kontrolės. Iš devynių Europos Bendrosios Rinkos kraštų tik V. Vokietijoje, Olandijoje ir Liuksemburge infliacija yra mažesnė nei 10%. Tačiau ir tvirtėu besilaikančio V. Vokietijoje per pastaruosius du mėnesius jau užsidarė keturi privatūs bankai. Spėjama, kad Britanija šiuos metus gali užbaigti su milijonu bedarbių ir kad infliacija pasieks 20%. Amerikiečių AFL-CIO darbo unijų sąjungos vadas G. Meany pranašauja artėjančią pasaulinę krizę, bet recepto jai išvengti nepasiūlo. Kanada lig šiol guodėsi, kad jos ekonominiai reikalai yra geresni už daugelio kitų kraštų, kad nėra jokio reikalo nuogastauti. Tokia mintis atnešė pergale premjero P. E. Trudeau liberalams federacinio parlamento rinkimuose, skaudų pralaimėjimą kainų bei atlyginimų kontrolę siūliusiam konservatoriui vadui R. Stanfieldui. Paskutiniai Kanados statistikos duomenys betgi liudija, kad ir Kanada jau pradeda riedėti ekonominė pakalnė. Didžiausias Kanados dienraštis "The Toronto Star" rugpjūčio 31 d. paskelbė vedamąjį, raginantį premjerą P. E. Trudeau JAV prez. G. Fordo pavyzdžiu susaukti kanadiečių darbo unijų, pramonės ir prekybos vadų konferenciją, kurioje būtų sutartos veiksmingiausios priemonės infliacijai pristabdyti, ekonominiam krašto augimui pagyvinti. Vedamajame taipgi primenama, kad liberalų daugumos vyriausybė buvo išrinkta Kanadai vadovauti, o ne tuštumai Otavoje sudaryti.

KONFERENCIJA BUKAREŠTE

Perdidelio žemės gyventojų skaičiaus problemas Bukarešte dvi savaites svarstė Jungtinių Tautų suaukta pasaulinė konferencija, kurioje dalyvavo 141 vyriausybės atstovai. JAV sveikatos, švietimo ir gerovės sekt. C. Weinberger siūlė visom atieties seimom apsiriboti dviem valkais, įvesti ir praktikuoti griežtą gimdymų kontrolę. Gatutinėje versijoje betgi buvo priimta gerokai švelnesnė rezoliucija, pritarianti gimdymų kontrolei, tačiau vengianti konkrečių įsipareigojimų, aiškias žemės gyventojų skaičiaus apribojimo. Visos valstybės taipgi raginamos suteikti moterims lygias teises su vyrais. Konferencijos dalyviai atmetė Vatikano pasiūlytą rezoliuciją sumažinti abortų skaičių, o Vatikanas pasisakė prieš daugumos priimtą rezoliuciją. Vatikano delegacijai vadovavo vysk. E. Gagnon iš Kvebeko provincijos. Kanados vyriausybės delegacijoje buvo parlamento narys dr. S. Haidas, iš pareigų atleistas ministras daugiakultūriams reikalams.

NESURANDA SPRENDIMO

Jungtinių Tautų organizacija ir jos sekt. K. Waldheims nesuranda Turkijai ir Graikijai priimtino sprendimo Kipro saloje. Apie 40.000 turkų karių yra užėmę daugiau kaip trečdalį salos. Graikų kilmės kipriečiai vyrai vežami Turkijon kaip karo belaisviai ir kaliniai. Atrodo, jie bus grąžinti tik tada, kai Graikija sutiks su Kipro padalinimu į autonominės graikų ir turkų sritis. Graikija savo bejėgiškumą ir toliau bando dangstyti naiuviu jausmingumu, prieš JAV nukreiptomis demonstracijomis, nors iš tikrųjų visą šią košę išvire pačios Graikijos karinė vyriausybė, sukilimo pašalinusi Kipro prez. ar-

NESEKME ERDVESE?

Sovietų kosmonautai G. Sarafandijus ir L. Deminas "Sojuz 15" erdvėlaiviu keletą kartų buvo priartėję prie erdvės skriejančios laboratorijos "Saliut 3", bet jon nepersikėlė. Nors TAS-Sas skelbia pilną skrydžio uždavinių įvykdymą, netikėti vėčia staigus kosmonautų nusileidimas po dviejų parų Kazachstane, kai jame buvo naktis ir nepalankios oro sąlygos. Spėjama, greičiausiai buvo sutrikę erdvėlaivio ir laboratorijos sujungimo įtaisai. "Sojuz" tipo erdvėlaiviai nėra pritaikyti ilgai trukantiems skrydžiams. Si aplinkybė, matyt, ir padiktavo pavojingą nusileidimą.

kiv. Makarios. Pagrindinis sūkilimo tikslas buvo Kipro prisijungimas prie Graikijos. Nuo graikų kipriečių EOKA teroristų šiųvių žuvo niekuo nekaltas JAV ambasadorius R. Davies. Graikijos premjero K. Karanmanlio vyriausybė, atsaukusi savo kariuomenės dalinius iš Atlanto Sąjungos, dabar grasiina uždaryti septynias Graikijos teritorijoje esančias Atlanto Sąjungos bazines, kuriose yra apie 4.000 amerikiečių karių ir 6.000 jų šeimos narių. Tai diplomatinis manevras, kuriuo tikimasi sustiprinti prez. G. Fordo vyriausybės spaudimą Turkijai. Savo nosį į Kipro įvykius bandė kišti ir Kremliaus vadai, pasiūlydami platesnio masto konferenciją Kipro klausimu, bet šią mintį, priimtą Graikijos, atmetė Turkija.

NAUJA RESPUBLIKA

Portugalijos vyriausybė Alžyre pasirašė sutartį, kuri rugsėjo 10 d. suteiks pilną nepriklausomybę Gvinėjos kolonijai V. Afrikoje. Naujoji respublika, turinti 14.000 kv. mylių plotą ir 480.000 gyventojų, vadinsis Gvinėja-Bissau. Sostinė ji pasirinko Madina do Boe kaimelį. Portugalija yra įsipareigojusi iki š.m. spalio 31 d. atitraukti visą savo kariuomenę. Šio negrų krašto kovotojai taipgi įkalavo ir Cape Verde salų, kurios yra apie 300-400 mylių nuo V. Afrikos pakrančių. Jų klausimu betgi buvo sutarta pravesiti gyventojų referendumą. Atrodo, Portugalija nori tas salas pasilaikyti dėl jų strateginės reikšmės Atlanto Sąjungai.

MIRĖ ŽYMUŠIS LAKONAS

Havajuose vėžiu mirė amerikiečių aviacijos pionierius Charles Lindberghas, sulaukęs 72 metų amžiaus. Velionį išgarsino lėktuvu "Spirit of St. Louis" atliktas skridimas iš Niujorko į Paryžių. Po 33 val. ir 30 min. skrydžio jis 1927 m. gegužės 21 d. laimingai nusileido Bourget aerodrome, įveikęs Atlantą, ir tapo viso pasaulio didvyriu. Iš tikrųjų Atlantą jau 1919 m. birželio 14-15 d.d. buvo perskridę britų karo aviacijos lakūnai kpt. J. Alcock ir ltn. A. W. Brown, bet jų skridimas buvo pradėtas iš Newfoundlando salos ir nesiekė Europos žemyno. Ch. Lindberghas pirmasis lėktuvo sparnais sujungė S. Amerikos ir Europos žemynus. Jo žygis buvo paskatu mūsiškiams lakūnams Dariui ir Girenui. Prieš II D. karą Ch. Lindberghas buvo apkalintas simpatijomis naciams, nes jis atvirai propagavo JAV neįsijungimą į karą Europoje. Dėl susikirtimo su prez. F. D. Rooseveltu vyriausybė jis buvo atsisakęs net ir pulkininko laipsnio amerikiečių aviacijoje. Kai Japonija užpuolė Pearl Harboro uostą, Ch. Lindberghas norėjo grįžti karo aviacijon, bet nebuvo priimtas. Kare jis tegalėjo dalyvauti kaip civilis lakūnas, numušęs du jį atsiktinai užpuolusius japonų naikintuvus.

NESEKME ERDVESE?

Sovietų kosmonautai G. Sarafandijus ir L. Deminas "Sojuz 15" erdvėlaiviu keletą kartų buvo priartėję prie erdvės skriejančios laboratorijos "Saliut 3", bet jon nepersikėlė. Nors TAS-Sas skelbia pilną skrydžio uždavinių įvykdymą, netikėti vėčia staigus kosmonautų nusileidimas po dviejų parų Kazachstane, kai jame buvo naktis ir nepalankios oro sąlygos. Spėjama, greičiausiai buvo sutrikę erdvėlaivio ir laboratorijos sujungimo įtaisai. "Sojuz" tipo erdvėlaiviai nėra pritaikyti ilgai trukantiems skrydžiams. Si aplinkybė, matyt, ir padiktavo pavojingą nusileidimą.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$8.50, pusmetinė — \$5. Rėmėjo prenumerata \$15
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$8.50 per year, \$5 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

RELIGINIAME GYVENIME

*** KRIKŠČIONYS SIANDIENA** gyvena bendruomenėje, kuri yra tapusi visiškai sekuliaristinė ir praradusi visas dvasines vertybes, anksčiau buvusias gyvenimo pagrindais — pareiškė popiežius Paulius VI. Krikščionis negali tokiai aplinkai pasiduoti. Jis turi savyje formuoti dvasinę pasaulėžiūrą. Tam reikia nusibrėžti demarkacijos liniją tarp krikščioniškojo gyvenimo ir pasaulio gyvenimo. Krikščionis turi būti laisvas nuo pasaulio karalystės ir turtų vilionii. Juo daugiau jis tai įstengs padaryti, juo bus tikriau religingas ir galės atstatyti pasaulyje dvasines bei moralines vertybes. Taipgi krikščionis turi viską kritiškai vertinti pagal moralinę skalę, nes dabartinė asmeninė laisvė yra palikusi viską kiekvieno asmeniniam vertinimui. Negalima gyventi akiai arba vergiškai sekti viešąja opinija, kuri nėra kritiškai ir atsakingai persvarstyta.

*** Vatikano radijo stotis**, kurios studijos bei dalis siųstuvų yra Vatikano mieste, o kiti — apie 15 mylių į šiaurės vakarus nuo Romos, yra vadovaujama jėzuitu. Ten dirba 250 nuolatinių tarnautojų, iš kurių — 200 pasauliečių. Dabar ši stotis susilaukė naujo direktoriaus — kun. Roberto Tucci, SJ, 53 m. amžiaus.

Prieš tai jis redagavo jėzuitų leidžiamą žurnalą Romoje. Jis žada padaryti visą eilę pakeitimų. Vienas jų — šventųjų metų progą pradėti tarnsluoti FM bangomis penkios kalbomis. Vėliau numatoma pertvarkyti trumpų bangų transliacijas 32 kalbomis. Dabar kiekviena tv transliacijų yra tik 15 min. ilgumo ir, kol klausytojas spėja stoti nusistatyti, programa praktiškai jau baigiasi. Todėl transliacijos bus suskirstytos laiko ir vietovių blokais: į tam tikrą pasaulio sritį bus transliuojama įvairiomis tv kraitų kalbomis, viena po kitos, tomis pačiomis bangomis. Taip klausytojas galės iš anksto stoti nusistatyti, net kai ne jo kalba transliuojama.

Vatikano radijo stotis veikia nuo 1931 m. II D. karo metu ji padėjo karo išardytų šeimų ryšių palaikymui, o po karo — šeimų sujungimui. Ilgą laiką po karo transliacijos į rusų užimtus Rytų Europos kraštus buvo labai trukdomos komunistinių siųstuvų, bet dabar tas trukdymas yra sumažėjęs. Programose klausytojai informuojami apie K. Bendriją ir jos doktriną žiniu, komentaru ir muzikos forma.

*** POPIEŽISKIOJI MOKSLŲ AKADEMIJA**, kurį ribojasi 70 narių skaičiumi, priėmė 6 naujus narius. Juos paskelbė popiežius Paulius VI. Jie yra: 1. Rita Levi Montalcini, Vašingtono universiteto bakteriologijos profesorė bei Romos Valstybinio Tyrimų Centro celiulinės biologijos laboratorijos vedėja; 2. Severo Ochoa, Niujorko medicinos mokyklos biochemijos profesorius ir 1959 m. Nobelio premijos laureatas medicinos bei fiziologijos srityje; 3. Marshall Warren Nierenberg, Valstybinio Sveikatos Instituto Bethesda, Md., biocheminės genetikos skyriaus direktorius ir 1968 m. Nobelio premijos laureatas; 4. Thomas Adeoye Lambo, Pasaulio Sveikatingumo Organizacijos generalinis vice direktorius; 5. George Porter, Sheffield universiteto (Anglijoje) cheminės fizikos profesorius ir 1967 m. Nobelio premijos laureatas; 6. Jerome Elehne, Paryžiaus universiteto medicinos fakulteto bendrosios genetikos profesorius.

*** SKOTIJOS ANGLIKONŲ IR KATALIKŲ TEOLOGAI** paskelbė bendrą pareiškimą Eucharistijos klausimu. Jie pritaria ir kairiuose

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Be jokių motyvų

Sovietų teisininkai ir kriminologai jau kelinti metai bando atkreipti valdžios dėmesį į vis augantį jaunuolių nusikaltimų skaičių, padarytų be jokių motyvų. Neseniai Maskvoje pasirodė Lomonosovo universiteto išleista knyga "Prestuplenije i prestupnost" (Nusikaltimas ir nusikalstamumas), parašyta profesorius N. F. Kuznecovo. Prieš įprastą oficialių sovietų leidinių optimizmą ši knyga pilna tamsaus pesimizmo. Kalbėdamas apie jaunuolių nusikaltimus, autorius rašo: "Labiausiai jaunuolių tarpe paplitę nusikaltimai yra socialinės ir privatinės nuosavybės vogimas, asmenų sužeidimai, chuliganizmas, seksualiniai nusikaltimai... Pastaraisiais metais — rašo Kuznecovas — mažamečių nusikaltimai smarkiai padaugę. Tai banditizmas, plėšikavimas, išprievartavimas. Vienas dalykas, kuris ypač neramina — tai tas, kad nusikaltėliai dažnai yra dar nesulaukę 18 metų, ir jų nusikaltimai yra be jokių motyvų, atsitiktiniai, be jokio tam pasirokimo."

Kad jaunuolių nusikaltimai darosi vis dažnesni, beveik kasdienos reikalas, rašo A. Agranovskis "Izvestijose". "Kitados milicija turėjo reikalo su "profesionalais", o dabar vis dažniau ji susiduria su "diletantais". Seniau nusikaltimai būdavo padaromi blaiviu nusikaltėliu, dabar — pasigėrusiu. Kitados beveik visuomet būdavo aiškūs nusikaltimo motyvai; žemi, niekšiški, jei norite, bet suprantami. O dabar ir motyvai lieka neaiškūs."

*** KARDINOLAS KAROLIS WOJTYŁA**, Krokuvos arkivyskupas, kalbėdamas Piekarny Marijos šventovėje susirinkusiems maldininkams, pareiškė, kad komunistai turi pripažinti teisėtus sunkiai dirbančių tikinčiųjų reikalavimus: sutabdyti mokyklose atliktų vaikų auklėjimą ir neverti žmones sekmadieniais dirbti. Valdžia 1970 m. buvo žadėjusi pilnai sunormalinti valstybės ir K. Bendrijos santykius, bet savo pažado niekad nesilaikė.

*** LENKIJOS VYSKUPAI** pareikalavo komunistinę valdžią vėl atidaryti Krokuvos universitete teologijos fakultetą. To fakulteto uždarymas 1954 m. esą nuskriaudė K. Bendriją ir krikščioniškąją kultūrą Lenkijoje. Vyskupai pabrėžė, kad naujas valstybės-K. Bendrijos santykių normalinimas reikalauja iš valdžios pusės atitaisyti visas anksčiau padarytas skriaudas.

*** DR. MENDRANO**, buvus Havanos didžiausio dienraščio "Prensa Libre" redaktoriaus ir pabėgęs iš Kubos 1960 m., visą laiką renka dokumentinę medžiagą apie Kuboje vykdomus persekiojimus. Jis tą medžiagą yra siuntęs Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijai ir tarptautiniam Raudonajam Kryžiui, tačiau jie nėra tais laikais rimtai rūpinęsi. Dabar jis tą medžiagą pateikė JAV vyskupų konferencijos P. Amerikos skyriaus vedėjui kun. Frederick McGuire, kuris anksčiau buvo pareiškęs, kurį negali tvirtinti, kad Kuboje vykdomas religinis persekiojimas, nes neturi įrodymų.

*** DR. JOSEPH KERWIN**, gydytojas, kuris 28 dienas išbuvo erdvėje kaip Skylab I igulos narys, pasisakė prieš abortus. Maisto trūkumo problema, anot jo, galima išspręsti panaudojant jau turimą technologiją. Jo nuomone, abortų šalininkai yra pasirinkę labai simplistinį ir nemoralų sprendimą. Jie mano, kad reikia sumažinti žmonių skaičių pasaulyje, o tam reikia arba mažinti gimimų skaičių, arba dauginėti mirimų skaičių. Abortu jie atlieka abu šiuos veiksmus iš karto.

*** MASKVOS RADIJAS** oficialiai pagyrė Čilės katalikus vyskupus, pagyrė kardinolą Raul Silva Henriquez, už pagalbą "dabartinio režimo persekiojamiems čiliečiams". Radijas aiškina, kad Allende prezidentavimo metu nebuvę jokių problemų ar pavojų Kat. Bendrijai Čilėje, bet dabartinė valdžia organizuojanti "profašistinių kunigų dalinius" ir norinti suskaldyti K. Bendriją iš vidaus.

KUN. J. STS.

Komunistinės sistemos jaunimas

Dažniausiai nusikaltėliai yra apkaltinami padarę nusikaltimą neblaivūs būdami. Nusikaltėlis, jo auka, o kartais ir abu, nusikaltimo metu būna pasigėrę. Taipgi, nusikaltimų skatiniojas yra "pianstvo" — girtavimas.

Išplitęs girtavimas ne tik vyrų, bet ir moterų bei jaunimo tarpe sudaro didelę problemą Sov. Sąjungoje. Oficialioji spauda nusikaltimus priskiria deginei, korupcijai, na ir, žinoma, religijai, kuri esanti socialinė blogybė. Visa tai yra "praeities atgavimas", kurios neturi jokio pagrindo dabartinėje sovietinėje visuomenėje. Jos dar esančios gyvos inercijos dėka. Sukūrus tobulą komunizmą, jos savaime išnyksiančios. Tačiau toks naivus propagandinis aiškinimas savaime grūna, kai laikui bėgant tokie reiškiniai, kaip alkoholis, nemažėja, o vis didėja.

Blaivesnės nuomonės

Kartais po oficialią propagandą pasigirsta ir blaivesnių balsų. Šių metų vasario mėn. "Literaturnaja Rosija" rašė, kad girtavimas yra tikra socialinė liga, o ne vien tik caro laikų palikimas. Alkoholis sau aukas teikia ypač tarp jaunuolių, gimusių po paskutinio karo. Pastaruoju metu ir moterys emė gerti daugiau, negu vyrai. Esą ypač šeštadienio ir sekmadienio vakarais net Maskvos centre, Sverdlovo aikštėje, Markso alėjoje, prie "Bolšoj" teatro matyti daug girtų, kurių dalis šlykščiai, be sąmonės guli ant šaligatvių. Valdžios priemonės prieš tokį žeminantį reiški-

nį yra nepapildomos dar ir dėlto, kad alkoholinių gėrimų gamyba sudaro didelę valstybinio pelno dalį.

Kova su girtavimu yra tik girtuoklių nubaudimas. Kai miesto gatvės būna didesnės girtų skaičius, galima matyti specialius milicijos mėlynai dažytus automobilius, kuriuos laudis vadina "Marusia". Tokia "Marusia", surinkusi atitinkamą skaičių "klientų", nuveža juos į blaivyklas. Ten girtieji "gydomi" ne tik vaistais, bet ir ir nemediciniškomis priemonėmis: šaltas vanduo ant galvos, smūgis į pašoną ir pan. "Pasveikęs" turi dar užsimokėti pabaudą kartais apie 20 rb.

Neseniai "Komsomolskaja Pravda" aiškino pavyzdžiais, kaip už jaunuolių nusikaltimus yra kaltas alkoholis. Esą penki jaunuoliai — Olegas, Anatolijus, Aleksiejus, Juris ir Sergijus (pavardžių nenurodo), kurių jauniausias 18 metų, o vyriausias 23, pirmąjį nusikaltimą padarė būdami girti. Gerokai išgėrę aerodromo restorane, pavogė vieno turistų lagaminą. Pavokus pirmąjį "žygiui", tie valkatos laisvą laiką skyrė nusikaltimams. Pirmą pasigėrė, o paskui užpuolė žmones, apvogdavo ir dar apdaužydavo. Kartą, jau gerokai išgėrę degtinės, užpuolė ir lazdomis užmušė seną žmogų, paskui nužudė taksistą, o jų automobiliu pabėgo iš nusikaltimo vietos. Keturi jų buvo nuteisti po 15 metų kėlėjimo, o Juris — mirties bausmė.

Manitobos lietuviai ūkininkai

P. LIAUKEVICIUS

tu tarnavo JAV kariuomenėje — marinuose. Buvo patekęs į japonų nelaisvę. Sūnus Mykolas tarnavo Kanados kariuomenėje. Jam teko dalyvauti įvairiuose frontuose: Italijoje, Olandijoje, Vokietijoje. Buvo sužeistas. Mirė Čikagoje. Sūnus Leonas ūkininkauja tėvo ūkyje, o sūnus Vilimas su motina gyvena Carberry miestelyje. Duktė Malianija ištėkėjo už ūkininko P. Satkūno. K. Balčiūnas mirė 86 metų amžiaus. Palaidotas Carberry.

Nikodemus Balčiūnas, Kajetono brolis, į Kanadą atvyko 1931 m., o 1948 m. nusipirko 320 akrų žemės. 1971 m. tą ūkį pardavė. Dabar gyvena Carberry miestelyje.

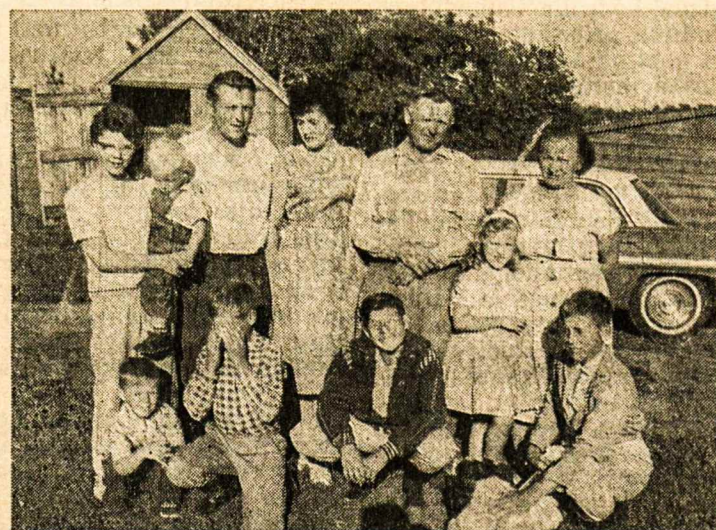
Povilas Liaukevičius, kilęs iš Seinų apskr., Lazdijų valsč., Vieštartų kaimo. Pirmojo pasaulinio karo metu buvo vokiečių nelaisvėje, iš kurios dukart pabėgo. 1919 m. įstojo į Lietuvos kariuomenę. Dalyvavo lenkų karinės organizacijos numalšinime (POW). Baigė karo policijos mokyklą. Iš kariuomenės atleistas 1923 m. vyr. puskarininkio laipsniu. Buvo partizanų būrio vadu kovose su lenkais Lazdijų rajone.

1929 m. atvyko į Kanadą, į Montrealy. Po trejų metų persikėlė į Manitobos provinciją. 1934 m. čia pradėjo ūkininkauti nuomotame 320 akrų ūkyje, kuriame dirbamos žemės buvo tik dalis. 1937 m. iš Lietuvos atsikvietė šeimą: žmoną Juliją ir du sūnus — Vytautą ir Joną.

Kiek sąlygos leido, bendradarbiauvo spaudoje: "Keleivyje", Nepriklausomoje Lietuvoje, "Tėviškės Žiburiose", "Naujienose" ir kairiuose kituose laikraščiuose. Kartais spaudai parašydavo ir žmona. Dalyvavo įvairiuose suvažiavimuose: 1945 m. Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime Čikagoje. Jame atstovavo Manitobos lietuviams. 1949 m. dalyvavo triukšmingame Montreale suvažiavime.

Per tą laikotarpį įsigijo 700 akrų ūkį Mac Gregor apylinkėje, 1965 m. ūkį pardavė ir su žmona gyvena Portage La Prairie miestelyje. Abu sūnūs vedė ir gyvena atskirai.

Petras Satkūnas, kilęs nuo Utenos. Į Kanadą atvyko 1949 m. Kurį laiką dirbo prie geležinkelio. 1941 m. vedė Malianiją Balčiūnaitę. Jie išaugino tris sūnus: Tomą, Vytautą ir Danielių. Jų vaikai gyvena atskirai. Jie truputį kalba ir lietuviškai. Jau-

Manitobos provincijoje yra nuo seno isikūrusių lietuvių ūkininkų. Dalis jų jau išsikėlė kitur gyventi, o kairurie dar liko. Nuotraukoje — Povilas ir Julė Liaukevičiai, sūnus Vytautas, mairčios ir anūkai. Trūksta sūnaus Jono buvusiam ūkyje. Dabar P. ir J. Liaukevičiai, kaip pensininkai, gyvena Portage La Prairie miestelyje

jaunimas**Pasiturinčiųjų vaikai**

Nenuostabu, kad didesnė dalis tokių nusikaltėlių yra kilę ne iš vargšų luomo, bet iš valdininkų, biurokratų, politinių ir ekonominių vadeivų klases, tai yra, iš "naujosios buržuazijos" eilių. Neseniai žurnale "Naš Sovremennik" aprašyta (nepaskyta kur) jaunuolių gauja, kuri užsiėmė plėšimais, vagystėmis ir smurtu. Kai tie jauni nusikaltėliai buvo susekti, pasirodė, kad vienas jų yra X klasės mokinys. Jo motina yra gydytoja, o tėvas vienos prekybos įmonės vedėjas. Kitas tos gaujos narys buvo daugeliu medalių apdovanojoto karininko sūnus. Gaujos vadas buvo Galjavinus — žymios valstybinės įstaigos direktoriaus sūnus. Kai milicininkai atėjo į juos namus, tėvas ėmė jiems grasinti, pasigirdamas savo draugystę ir pažintimis augtose vietose.

Jau minėtoje kalboje Alijevas labai aiškiai dėstė: "Daugeli vaikų sugadina patys tėvai, ypač tie, kurie susidaro pajamas negarbingais būdais. Yra žinoma, kad tėvas ar motina duoda savo vaikams didesnę sumą pinigų vasaros atostogoms, restoranų ir kitų tikrai neauklėjančių vietų lankymui". Tačiau sovietinės spauda tyli, kai reikia išaiškinti socialinėje visuomenėje vykstančius nusikaltimus ir jų priežastis, ypač jaunuolių nusikaltimų motyvus. Vakaruose išleidžiamų sociologinių studijų ir disertacijų komunistai vengia, nes jas pasisakę patirtų, jog socialinių nusikaltimų priežastis reikia įieškoti pačioje komunistinėje sistemoje.

Sovietų "ekspertai", paklausti šia tema, duoda nerealius ir neologiškus atsakymus, kartodami nuvalkytą formulę: "kaltos kapitalizmo atgavimas".

Laimei, ir jie komunistų tarpe tokių, kurie į visą problemą žiūri realiai. Pvz. Maskvoje yra

"Nusikaltimų studijų ir gydymo institutas", kurio vienas darbuotojų "Komsomolskaja Pravda" skiltyje atskleidė kaltę tėvų, mokytojų ir politinių organizacijų, nepajėgiančių ir neatlėkančių savo pareigos jaunimo auklėjimo atžvilgiu.

Nėra idealų

Viena yra aišku: sovietinėje visuomenėje nėra idealų. Marksizmas, kuriuo viskas bandoma pagrįsti, yra tikrai tuščių frazių rinkinys. Jaunimas yra liudininkas kontrastinio vertybių kaitaliojimo. O tas kaitaliojimas nėra nei diskutuojamas, nei paskankamai motyvuojamas. Viskas atrodo tik fikcija ir apgaudinėjimas. Dar neseniai Stalinas buvo neklaidingas genijus, žmonijos geradaras, kuriu buvo teikiama lyg kokiam dievui garbė ir smilkymas. Paskui staiga jis pasidarė kruvinas tironas, kaltas už milijonų žmonių sunaikinimą, išžudymą. Neseniai Mao Tsetungas buvo pavyzdingas, didžiausias komunizmo vadas, o šiandien jis yra komunizmo išdavikas. Net ir Nikonas ar kancleris Willy Brandtas dar neseniai buvo "niekšiški agresoriai, fašistai, revanšistai, imperialistai, priešiekis Sovietų Sąjungos ir pažangiosios žmonijos priešai", o dabar yra lojalūs taikos sambūvio partneriai, kurie nesigaili Sov. Sąjungai dolerių, kviečių ir technikos gaminių. Jaunimas tokiam vertybių kaitaliojime pasimetė ir nebežino, ko laikytis, ką garbinti, ką peikti. Jis lieka visam abejingas ir įsiekio pasismaginimo alkoholyje bei panašiuose "užsimiršimuose".

Galbūt teisingiausia esamos padėties įvalgą yra išreiškęs žurnalistas Agranovskis "Izvestijų" skiltyje: "Jei pažvelgsime į mūsų gyvenimą, tai suprasi- me, kad negana pamaitinti žmogų, duoti jam butą, televizorių. Baisus yra medžiaginis skurdas, bet dar baisesnis dvasinis..."

J. V.

P A D Ė K A**A. a. Petras Jutelis**

mirė 1974 m. liepos 20 d., palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont.

Nuoširdžiai dėkoju už pamaldas laidotuvių namuose, Šv. Mišias Christ the King bažnyčioje ir atsisveikinimo kalbas: kun. A. Sabui ir mirusio švogerui kun. K. Kuzminskui, visiems tautiečiams, draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems pamaldose laidotuvių namuose ir bažnyčioje, išlydint į Šv. Jono lietuvių kapines.

Nuoširdi padėka visiems, užprašiusiems Šv. Mišias vėlionies Petro intencija. Nuoširdus ačiū už vainikus ir gėles: LB valdybai, "Geležinis vilkas" klubui, Sudburio visuomenei, Rosery Florest Management, Gabrėnas-Paulaitis-Krivickas - Vencukas, Joniko - Poderių šeimai, Gataučių šeimai, May, Vikt. Gudriūnams — "Prospect", R. J. Šleimiams; karsto nešėjams: V. Bružui, A. Gataučių, St. Krivickui, J. Kručui, P. Liutkui, J. Šleimui; palydėjusiems į Šv. Jono lietuvių kapines; už giedojimą bažnyčioje A. Kusinskiui, už vargonininkavimą R. Kusinskyje; už visą pagalbą, parodytą šio liūdesio metu: L. J. Remeikių ir J. A. Gataučių šeimoms.

Dėkoju buvusiems sudburiečiams, dabar gyvenantiems Toronte: B. S. Jackams, J. Skilandžiūnui, D. Remeikių, B. Gatautytei, K. Dauniui už atsisveikinimo kalbą prie kapo ir visiems kitiems Torontiečiams, dalyvavusiems Petrą laidojant.

Nuliūdęs brolis Povilas Jutelis

Mielam**a.a. ANTANUI SAPIJONIUI**

užbaigus šią žemiškąją kelionę, jo žmonai BRO-NEI, dukrai AUŠRAI ir sūnui ALGIUI giliausią užuojautą reiškia —

Šetkų šeima

St. Catharines, Ont.

A + A**STASIUI ČERNIAUSKUI**

mirus, jo žmonai JANEI, dukroms — DANGUOLEI ir SIGITAI bei kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

V. Buragas

E. J. Bukšaičiai

Mielam Bičiuliui

Stasiui Černiauskui

mirus, žmonę JANĘ, dukras — SIGITĄ ir DANGUOLĘ bei kitus jo artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

Liudas ir Lilė Medeliai

Los Angeles, Calif.

Mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus, IGNAJĄ JUZUKONĮ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučia —

Jos krikšto sūnus

Bernardas Petkevičius ir šeima

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRIOS KILIMAI • SALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

KUNIGŲ IR PASAULIEČIŲ VAIDMUO

Angstiesnieji Kunigų Vienybės seimai trukdavo dvi dienas, bet šiais metais seimai buvo skirta tik viena diena — rugpjūčio 21-ji. Gal ir gerai. Juk po vienos dienos pažertų minčių, sumanymų, prieštaravimų, paaiškinimų, išsiaiškinimų ir niekad nesibaigiančių problemų antrąją dieną neretai būdavo jaučiamas nuovargis, jei ne apatija. Vistiek visko neišspręsim ir visų nuomonių neišsklausysime — sakydavo nevienas. Centro valdyba seimui parinko "Commodore" viešbutį, pačioje judriausioje Manhattano vietoje, prie pat Grand Central Station. Privaciom priemonėm privažuoti nelengva. Betgi atvažiavo maždaug įprastinis kunigų skaičius — apie 40 — su vyskupais V. Brizgiu ir A. Deksnium prieškaklyje.

Prel. J. Balkūnas, KV centro valdybos pirmininkas, atidarė seimą įžangine kalba, papasakodamas, kuo šis seimas yra eilinis ir kuo neeilinis. Seimui pirmininkauti pakvietė kun. V. Zakarą ir kun. M. Čyva, sekretoriauti K. Bučmį, OFM.

Po seimui privalomų eigos išsiaiškinimų ir sveikinimų žodžių bei raštu prel. V. Balčiūnas skaitė pirmąją paskaitą: "Šventieji Metai ir pasaulio lietuvių kunigų suvažiavimas Romoje 1975 m." Paskaitininkas išaiškino Šventųjų Metų prasmę ir tikslą, būtent, dvasinį atsinaujinimą. Nurodė dvi priemonės: atsiverti Šventosios Dvasios veikimui, neatmetant ir sekmininkų sąjūdžio; studijuoti Sv. Raštą ir II Vatikano susirinkimo nutarimus. Kalbėdamas apie pasaulio lietuvių kunigų suvažiavimą Romoje, siūlė jo nepadaryti studijų savaitę, o praktiškai pasikalbėti apie lietuvių sielovada.

Po paskaitos diskusijos apie sekmininkus būtų galėjusios ilgėroki užtrukti, bet laiko stoka vertė eiti prie sekancio programos punkto — centro valdybos pranešimų. Pastaroji turi kuo pasigirti: spausdina mišiolėlius, pamokslus sekmadieniams bei šventadieniams ir anglų kalba "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kroniką" atskirais sąsiuviniais; finansškai tvirta. Nemažiau gali didžiulius savo iniciatyvą ir pastangomis, organizuojant JAV Lietuvių Katalikų Tarnybą.

Apie vidurdienei toje pačioje susirinkimo salėje buvo koncelebruojamos šv. Mišios už gyvus ir mirusius KV narius. Po pietų — dr. Adolfas Damušio paskaita: "Lietuviai pasauliečiai katalikų tarnyboje". Pirmoje paskaitos dalyje paskaitininkas pateikė savo mintis, kodėl Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos (toliau vadinsime ALKT) atsiradimas šiuo metu esąs prasmingas. Jau esąs sugrįžęs mitas, jog Amerika esanti įvairių tautybių "melting pot". Skelbiama laisvės ir teisės egzistuoti principų šviesoje, pradėdama matyti paradoksiškų šešėlių.

BALTIEČIŲ JAUNIMO STOVYKLA

Telefoninis pranešimas iš Edmontono

Š. m. rugpjūčio 18-24 d.d. vakarinėje Kanadoje prie kurortinės vietovės Banff buvo surengta baltiečių jaunimo stovykla. Jos rengėjai — Edmontono baltiečių jaunimo grupė su A. Dudaravičiumi ir L. Gudjurgyte priešakyje galėjo pasinaudoti YMCA organizacijos stovyklavietės Exshaw vietovėje, kuri turi visus modernius įrengimus gražioje gamtos aplinkoje.

Stovyklon skurdito estų, latvių ir lietuvių jaunimas, daugiausia įvairių meno ansamblių nariai, iš visos Kanados. Iš Toronto atvyko estų mergaičių choras — apie 30 narių ir jų tautinių šokių grupė iš Hamiltono — 12 narių. Latviai iš Toronto atsuntė 8 šokių poras iš "Didzdancio" grupės. Iš Hamiltono atvyko 37 "Gyvataro" šokėjai su vadove G. Breichmaniene. Iš vakarinės Kanados dalyvavo apie 80 jaunuolių, daugiausia iš Kalgario, Edmontono, Vankuverio.

Stovyklos atidaryme dalyvavo keletas svečių. Lietuvių vardu stovyklautojus pasveikino KLB Kalgario apylinkės pirm. A. P. Nevada. Jis taipgi perdavė Kalgario miesto burmistro sveikinimą. Sveikinimo žodį tarė ir Cannore miestelio burmistras dr. Alfred Miltins, latvis.

Stambiausi šios baltiečių jaunimo stovyklos renginiai buvo du vieši koncertai Banff vasa-

Privacių mokyklų diskriminacija esanti ne kas kita, kaip dvigubai mokesčiai, uždedami kaikių kategorijų žmonėms. Dėl besikeičiančios etninės aplinkos žmonės esą praranda savo nuosavybių vertę. Be to, ir Lietuvos katalikų persekiojimas verčia mus jungtis ir kovoti, nes blogis nekylas vien tik iš žmogiško nepakankamumo. Jis esąs tikrovė, jėga, kuriai reikia organizuotai atsispirti.

Antroje paskaitos dalyje dr. A. Damušis paskaitė atsakymus iš anketos, kuri buvo išsiuntinėta grupei suinteresuotų pasauliečių. Anketoje buvo klausiami nuomonių apie ALKT veiklą ir uždavinius. Stai pluoštelis įdomesnių minčių: daugiau dėmesio kreipti į religinius pašaukimus, ugdati nuo pat jaunystės mintį, kad pasiaukojimas yra siektina dorybė; rūpintis, kad lietuvių etninės grupės suteiktas turas neatitektų kam kitam, bet tai pačiai etninei grupei; raginti lietuvius teltis į lietuviškas parapijas; mažesnieji lietuvių telkiniai turėtų būti aplankomi lietuvių kunigų; ALKT įsisteisimui siekti laipsniškai pradėti tiktai informavimas, vėliau, turint svarų užnugarį, derinimas ir tvarkymas.

Dr. A. Damušio paskaitos mintims seimo dalyviai šiltai pritarė. Buvo net pasiūlyta, kad pasaulietis vestų lietuviams kunigams rekolekcijas.

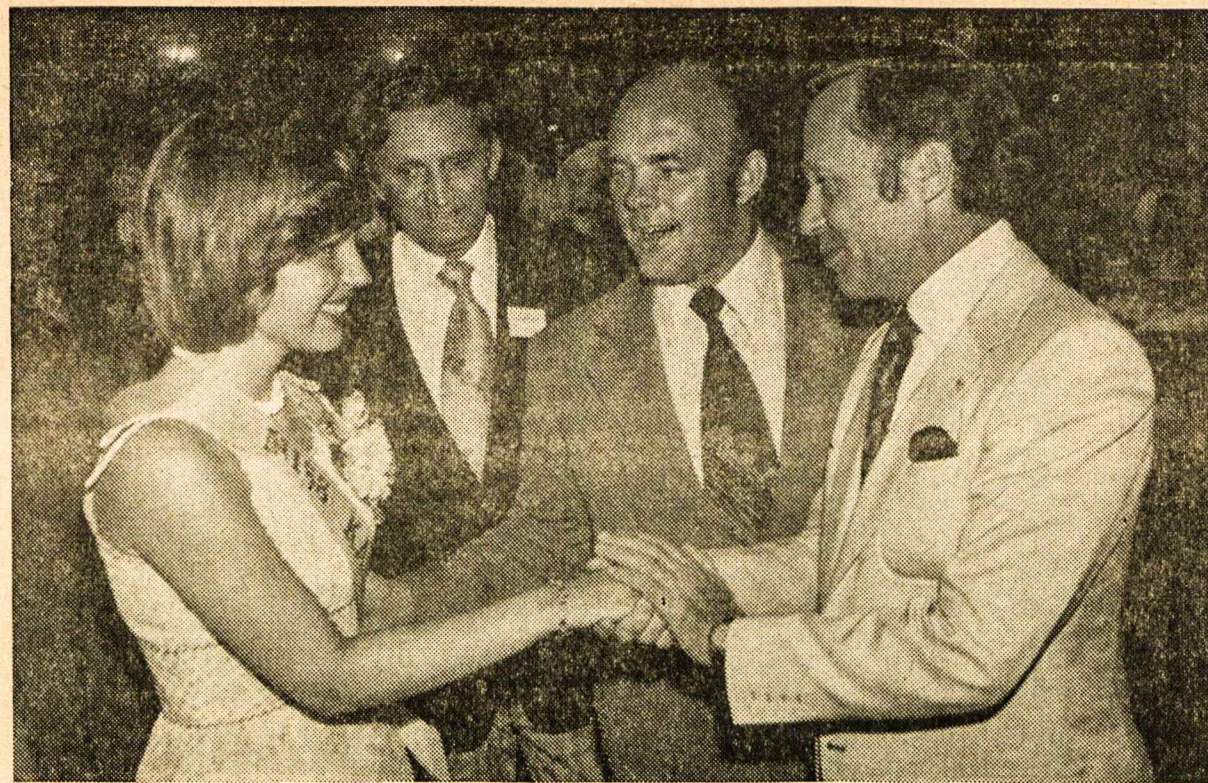
Toliau kalbėjo ALKT reikalų vedėjas K. Pugetičius. Jis nupaskaitė, kaip ALKT buvo įkurta, kas iki šiol atlikta ir kokie yra artimesnieji uždaviniai. K. Pugetičius numato sau šiuos uždavinius: aplankyti bent 50 lietuviškų parapijų ir vietoje susipažinti su jų problemomis bei pagėdavimais; pasirūpinti, kad ALKT atsistotų ant tvirtų finansinių pagrindų; surasti pasaulietį, kuris pastoviai dirbtų ALKT veikloje; sudaryti ALKT direktorių tarybą. Be to, pranešė, kad lapkričio mėnesį Čikagoje sušauks susirinkimą, kuriame bus svarstomi religinių pašaukimų klausimai.

Vysk. A. Deksnys sveikino ir pasidžiaugė sukurtą ALKT. Kun. J. Vaišnora, MIC, sveičias iš Romos, papasakojo apie ark. V. Matulaičio beatifikacijos bylos eigą. Jis prašė kunigus pamoksluose dažnai kalbėti apie arkiv. J. Matulaitį, kad lietuviškoji visuomenė jo beatifikacija dėmėtųsi. Taip pat skatino KV valdybą parašyti prašymą, kad byla būtų pagreitinta.

Kaip panašioms seimams įprasta, artėjant užbaigos metui, buvo programoje numatyti pranešimai, dar naujų sveikinimų, rezoliucijų formulavimų ir nusivylimų, kad svarbūs klausimai nebuvo nuodugnai išdiskutuoti. Buvo programoje numatyti pranešimai, dar naujų sveikinimų, rezoliucijų formulavimų ir nusivylimų, kad svarbūs klausimai nebuvo nuodugnai išdiskutuoti. Buvo programoje numatyti pranešimai, dar naujų sveikinimų, rezoliucijų formulavimų ir nusivylimų, kad svarbūs klausimai nebuvo nuodugnai išdiskutuoti.

Kaip panašioms seimams įprasta, artėjant užbaigos metui, buvo programoje numatyti pranešimai, dar naujų sveikinimų, rezoliucijų formulavimų ir nusivylimų, kad svarbūs klausimai nebuvo nuodugnai išdiskutuoti. Buvo programoje numatyti pranešimai, dar naujų sveikinimų, rezoliucijų formulavimų ir nusivylimų, kad svarbūs klausimai nebuvo nuodugnai išdiskutuoti.

Stovykloje, šalia pramoginės dalies, buvo ir rimtų svarstymų dalis darbų. Pvz. gyvai buvo svarstoma tema — ar verta ugdyti Kanadoje etninę savo kultūrą? Išleistas 15 ps. laikraštėlis "Baltic Bugle" (Baltijos Trimtas), kuriame buvo išspausdintos visų stovyklautojų pavadės. Parinkti instruktoriai mokė tautinių šokių savo tautybės jaunimui. Vieni kitus mokė savo dainų, kad visi bendrai galėtų dainuoti. Buvo surengtas bendras talentų vakaras, šokiai, loterija. Netrukio sportinių varžybų, ekskursijų, laužų. Per išistą savaitę stovyklautojai gražiai susigyveno ir skirstydami pageidavo sekanciais metais rengti panašią baltiečių jaunimo stovyklą rytinėje Kanadoje. Tokią stovyklą šiemet įgalino federacinė Kanados vyriausybė, paskyrusi nemažą sumą lėšų, ypač kelionėms.

I XX Kanados Lietuvių Dienos susipažinimo vakarą atvykęs Kanados krašto apsaugos min. J. Richardson sveikina studentę Ireną Marozaitę, "Kauno" paviljono karalaite. Tarp jų vakaro vedėjas J. Grabys ir miesto tarybos narys Norman Stepon-Steponavičius

Plunksna -- jo ginklas laisvės kovoje

A. a. Kazimieras Čibiras — Verax, spaudos attache, nebaigęs kovos, iškeliavo amžinybėn

Lietuvos atstovas Urugvajuje A. Grišonas laišku pranešė "TŽ" redakcijai, kad š. m. rugpjūčio 11 d. Montevideo mieste širdies smūgiu mirė pasiuntinybės spaudos attache K. Čibiras, sulaukęs 63 m. amžiaus (gimė 1911.VI.5 Švenčionių apskr., Daugėliško valsč., Kūjiškės k.). Kaip plačiai žinomas asmuo, palaidotas su visa dera ma iškilme, dalyvaujant gausiai lietuvių visuomenėi, kunigams ir pačiam Lietuvos atstovui.

Velionis palūžo peranksti. Dar labai norėjo tęsti Lietuvos laisvės kovą pamėgtuoju savo ginklu — plunksna, tačiau sveikata, pergyvenusi daugybę kritiškų valandų, nebeatlaikė. Per šešis savo gyvenimo dešimtmečius velionis sukovė nemažą rašto lobį, ypač ispanų kalba, ir išliko kaip apdairus, spalvingas ir sėkmingas kovotojas.

Pirmieji velionies žingsniai, pradėti gimtajame Vilniaus krašte, buvo kuklūs, juoba, kad jaunas neteko tėvų ir augo daugiausia sesers globoje. Mokėsi Švenčionių lietuvių gimnazijoje ir Vilniaus mokytojų seminarijoje, kartu rašinėdamas vietinėje lietuvių spaudoje. Kai lenkai užėmė Vilnių, jauno studento žvilgsnis nukrypo į nepriklausomą Lietuvą. Ilgokai jis svajojo apie ją, kol surado kelius į ją patekti. Atsisveikindama į savo sūnų tarė: "Kas bebūtum, būk geras žmogus." Tų žodžių velionis niekad nepamiršo ir karais savo būčiumis pacituodavo.

Atsidūręs nepriklausomoje Lietuvoje K. Čibiras be jokių išteklių, įsėjo kelių į šviesesnę ateitį. Augęs religingoje šeimoje, jis svajojo apie kunigystę. Galbūt šios minties vedamas, įstojo marijonų vienuolijon. Joje, rodos, buvo atviras kelias kunigystėn, tačiau Kazimieras jos vis dėlto nepasirinko — liko broliu, kuriam 1930-1934 m. buvo pavesta redaguoti marijonų vienuolijos leidžiamą populiarųjį savaitraštį "Šaltinį". Mėgo jis redaktoriaus darbą, sutikė nemažą būrį bendradarbių, laikraštį padarė įdomų, tačiau vis kažkodėl nerimo. Pasitraukęs iš redaktoriaus pareigų, vienerius metus dirbo Britanijos Londone, be kitko, dėstydamas lietuvių kalbą vietiniuose kursuose. Čia, atrodo, įvyko jo gyvenimo posūkis — atsisveikino su marijonų vienuolija ir ėmė įsisekti naujų kelių gyvenimui. Kurį laiką dirbo Prisikėlimo šventovės statybos vėjau komiteto reikalų vedėju.

Kai 1940 m. Lietuva okupavo Sov. Sąjunga, K. Čibiras liepos 24 d. per Palangą slapta išvyko išvyko užsienin. Neilgai pagyvenęs Gleisbergo pabėgėlių stovykloje, paskui Berlyne, išvažiavo Argentinon (1941). Čia prie Lietuvos pasiuntinybės pradėjo lietuvių būtiną informacinę darbą. Lėšų klausimas ir kiti motyvai vertė dairytis į turtingesnę Ameriką. Ją pasiekė 1947 m. Bostone dirbo "Darbininko" redakcijoje. Čia, matyt, rado labiau pasiturtintį kraštą,

geresnes medžiagines sąlygas, bet jo nerami dvasia ilgėjosi atmosferos, kurioje galėtų plau-

A. a. žurnalistas Kazimieras Čibiras

čiau ir naudingiau pasireikšti. Grįžta jis vėl į pietus, kurie jam atrodė ir dvasiškai šiltesni. Nuo 1948 m. jis tapo spaudos attache Lietuvos pasiuntinybėje Urugvajuje, kur išliejo visą savo energiją spaudos laukuose. Buvo kilusi pagunda persikelti Kanadon dirbti "T. Žiburiuose", bet rastasis pašaukimas pietuose buvo jau nepakeičiamas.

Velionis nebuvo baigęs augstųjų mokslų, bet turėjo nepaprastai gerą orientaciją politiniams ir kitokiais klausimais, garsėjo savo intuityja, pramanciantia ateities įvykius, turėjo įgimtą takto jausmą, lengvai mezgė ryšius su įvairių ištikimimų žmonėmis ir mokojo sklandžiai reikšti savo mintis tiek žodžiu, tiek raštu. Dėlto jam lengva buvo dalyvauti visuomeninėje veikloje, kalbėti per radiją, sakyti prakalbas ir net pamokslus lietuvių šventovėje Montevideo mieste, kai po II Vatikano santarybos reformų pasauliečių žodis pasidarė pageidaujamas. Dėl savo socialaus būdo K. Čibiras visur buvo mėgstamas ir dėlto lengvai galėjo palaikyti gana plačius ryšius su kitataučiais. Savo tvirtus principus jis mokėdavo ginti kietai, bet neužgaulia forma. Tuo būdu jis išvengdavo priešų kitokių pažūrų žmonėse.

Didžiausią darbą K. Čibiras atliko Lietuvos laisvinimo srityje, informuodamas ispaniškai kalbantį pasaulį apie Lietuvos pavergimą, jos politinę būklę, kultūrą, meną, sovietinį religijos persekiojimą ir t.t. Tai žmogus, kuris ispanų kalba Verax slapyvardžiu išleisdino septynias knygas. Kaikuriuos jų gana plačios apimties — pateikia Lietuvos istoriją, kultūrą, meną, politiką ir t.t. Tai išistos studijos, atremtos į daugelį lietuviškų šaltinių. Jų mintis populiarina forma autorius dėstė ir periodinėje P. Amerikos spaudo-

je. Jis parašė šimtus informacinių straipsnių, kuriuos cituodavo ir radio apžvalgininkai. Jo dėka ispaniškai kalbantis pasaulis Lietuvos klausimais buvo gana gerai informuotas. Tai nepaprasta autoriaus paslauga Lietuvai, kurios likimu jis labai siejojosi. Jo pasitraukimas iš to fronto bus stipriai jaučiamas, juoba, kad rasti tokio talento darbų tęsėją nebus lengva.

Nesišalino velionis ir nuo lietuviškosios spaudos — kiek sveikata leido, stengėsi ir šiame fronte dalyvauti. Parašė dvi monografijas — apie arkiv. Jurgį Matulaitį ir M. Pečkauskaitę. Redagavo ispaniškąją ELTOS laidą (kurį laiką), bendradarbiavo. "Drauge", "Darbininke", "T. Žiburiuose" ir kitur. Paskutinėmis savo gyvenimo savaitėmis parašė išsamų straipsnį apie dabartinę Argentiną. Tai buvo paskutinis velionies žodis "T. Žiburiams".

K. Čibiras, nors ir matė sunkiančią tikrovę, gyveno viltimi, kad Lietuvos laisvės aušra vėl pateks. Lietuvos laisvinimas jam buvo geroji kova, kurioje matė savo gyvenimo prasmę. Jon velionis įsijungė į savo gyvenimui, ir mirtimi. Kova dar nebaigta, aušros dar nėra, bet lieka kiti tame pačiame kelyje, kuris vingiuoja per gilų tamšą ir laimėjimą, nes tiesa galutinėje perspektyvoje negali pralaimėti.

Narsiai kovojai gerąją kovą, dabar ilsėkis amžinoje ramybėje! Pr. G.

Elektros rangovas

Atom Electric Co.

Atlieku visus elektros įrengimo darbus • 328 DUPONT ST. • Tel. 923-7194 • Namų 766-8372

Savininkas A. CEPONIS

Australijos mostas nėra lemiantis

AL. GIMANTAS

Labai jau minorinė gaida nuskambejo mūsų spaudoje nelentasis (ir nelauktasis) Australijos sprendimas, siekias oficialiai pripažinti Pabaltijo valstybių inkorporavimą Sovietijon. Tai, žinoma, tragedija kur kas didesnė ir gilesnė už JAV ambasadoriaus Kipre nužudymą. Vis dėlto tragiškoje padėtyje įsėkant šokių tokių pragiedrulių, galima jų surasti ir australiškame poelgyje. Visų pirma Australija nebuvo ir nėra kokių nors didesnių veiksmų pasaulinės politikos sąraigoje. Jos svoris tikrai nėra lemiantis ar kokios nors didesnės reikšmės. Nežiūrint "atominio amžiaus" pasaulio sumažėjimo, Australija, būdama "down under" — "tenai apačioje", niekad nebuvo ir vargiai ar kada bus moraline ir militarine jėga, su kuria skaitytusi betkuri valstybė. O ką jau bekalbėti apie "super" galybes. Todėl Australijos posūkis Pabaltijo pripažinimo pusėn negali būti laikomas lemtingu ar pavyzdį rodančiu. Mūsų visų susirūpinimas, aišku, suprantamas ir visai vietoje, nors kažin ar tas įvykis gali turėti tragiškų pasekmių nepriklausomos Lietuvos bylai ir tolimesnei jos eigai.

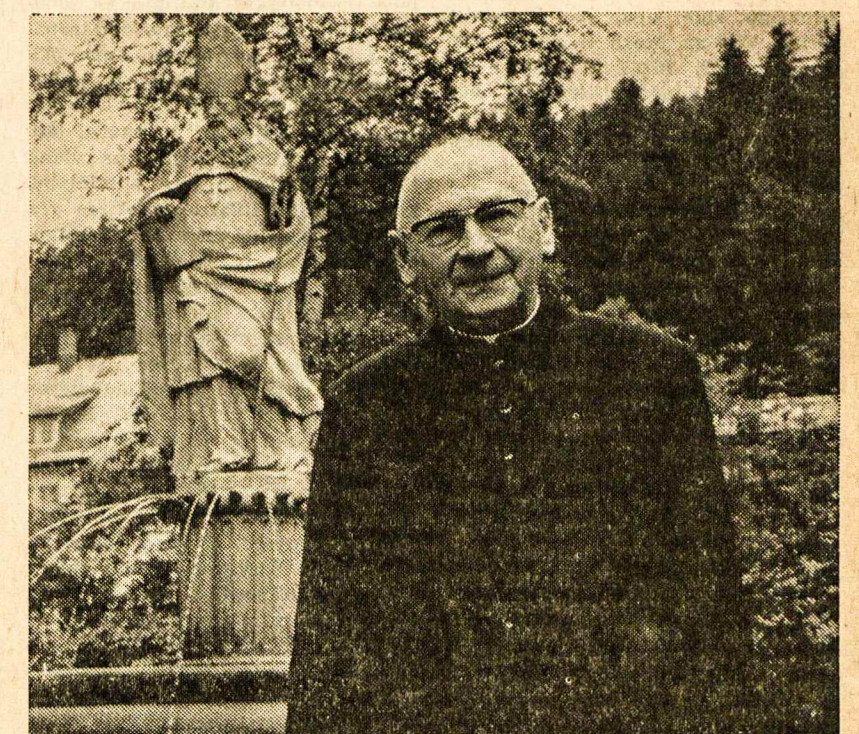
Keista, bet turbūt tikra, kad Lietuva niekad neturėjo artimesnių ir tiesioginių santykių su Australija. Ji neturėjo nepaprasto pasiuntinio ir įgaliojoto ministerio Australijos sostinėje. Vargu ar buvo kokie nors konsuliniai ryšiai. Kažin ar buvo bent kiek ryškesni prekybiniai santykiai. Nebuvo importuojamos kengūros, nesidomėta ančiastapiais, o triušiu turėta pakankamai savų. Gi jaunoji karta daugiau domėjosi indėniškais tamahaukais nei australiškais bumerangais. Nereikėjo ir australiškos vybnos, nes pakako savosios gamybos. Taigi, tarpvalstybiniai ryšiai buvo labai riboti. Greičiausia panaši padėtis buvo ir latvių su estais, nors jie, turėdami didesnę prekybinę laivy- ną, galėjo būti lanktesni ir dau-

giau žinomi pasaulio vandenynų keliuose, Australijos neišskiriant.

Dabar siunčiami baltiečių protesto laišakai ir telegramos Australijos vyriausybei ir opozicijai naujos padėties, greičiausiai, nepakeis, bet parodys, kad baltiečiai yra aktyvūs ir jautrūs dalykams, kurie liečia jų gimtuosius kraštus. Tuo tarpu JAV Valstybės Departamentas nekartą yra pabrėžęs, kad betkurie santykiai JAV piliečių su svetimomis vyriausybėmis turi eiti tik per Vašingtoną. Žinoma, dėl prieingo mūsų elgesio čia niekas lietuvių kalėjiman neuždarys, bet Australijos įstaigos, gaunancios amerikiečių (ar kanadiečių) protestus, gal bandys gauti kaikiuos atsakymus JAV ar Kanados ambasadose.

Baltiečių išeivija aiškiai smerkia Australiją. Šioje vietoje užtat tiktu prisiminti, kokį pripažinimą sovietinės aneksijos, kokią politiką šiuo atveju veda toki kraštai, kaip Italija, Prancūzija, V. Vokietija, Britanija. Net iš dalies Vatikanas. Pastarajame, tiesa, tebeveikia siauresniu mastu Lietuvos atstovybė, o kitur tebeprapažįstami dar gyvi diplomatai.

Australijai nereikėjo nei spenduotų, nei uždaryti diplomatių baltiečių įstaigų, išskyrus Latvijos. Gi Europos kraštuose tas pripažinimo klausimas paklitas laiko tėkmei. Australijos mostas mums skaudus dar ir dėl to, kad padarytas atvirai. Australijos vyriausybė savosios politikos Pabaltijo atžvilgiu nedangsto apgaule ar storesniu vatos sluogsniu, kaip tai daro eilė valstybių Vakaruose, šaukdamos apie nepripažinimą, bet iš kairės ir dešinės pataikaudamos Sovietijai. Mat, jos nenori užgauti Sovietijos interesų ir griauti "gyvenimiškai realių faktų". Ar tokių kraštų vyriausybės, jų vėdama politika neužsitarnauja nemažesnių protestų ir demonstracijų?

KUN. K. FULSTAS, SJ, ilgai mokytojavęs ir profesoriavęs nepriklausomoje Lietuvoje, dabar gyvena V. Vokietijoje. Jis yra gerai išmokęs lietuvių kalbą, skaito "Tėviškės žiburius" ir kitą lietuvių spaudą

Jūs sunkiai uždirbate pinigų

Ir jums labai rūpi, ką su jais daryti, kai jie atsiranda

Taip, arti jūsų esąs "Royal Bank" taip pat rūpinasi, kaip ir jūs, ką daryti su jūsų pinigais. Mes turime daugiau 100 metų patirtį, todėl galime duoti jums labai gerus patarimus, ką daryti su pinigais, kad turėtumėte daugiau naudos. Kaip geriausiai taupyti. Kaip planuoti jų išleidimą. Kaip peršyti pinigų giminėms į namus. Kitaip tariant, kaip geriausiai tvarkyti pinigų.

Kodėl neužteiti dar šiandien? Pasikalbėkite su betkurio tar-nautoju. Mes esame visuomet pasiruošę jums padėti.

Užjė įsitikinsite, kodėl "Royal Bank" yra žinomas visoje Kanadoje kaip "paslaugusis bankas".

ROYAL BANK
the helpful bank

EARNINGS			
NAME	FROM	TO	DATE
	AMOUNT		
DEDUCTIONS			
NAME	FROM	TO	DATE
	AMOUNT		
TOTAL EARNINGS			
TOTAL DEDUCTIONS			
NET AMOUNT			

"BALTIC" APARTAMENTAI (CONDOMINIUMS)

506 - 71st Ave., St. Petersburg Beach,
Florida 33706, USA. Tel. 813-360-8766

PARDUODAMI vieno ar dviejų miegamųjų apartamentai — labai gražūs, modernūs, prabangūs, netoli vandens, krautvinių ir susisiekimo. Mažas kompleksas, nedidelės išlaikymo išlaidos. Tik suaugusiems (be kambarinių gyvulių). Tarpininkai (brokeriai) pageidaujami. \$24,500 ar daugiau.

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio. • Prieš perkant kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutaupymas.
TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVICIUS

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KUNIGŲ SEMINARIJA

Kauno kunigų seminarijos rūmai nuo 1944 m. yra užimti okupacinių Sov. Sąjungos kariuomenės, o seminarijos šventovė paversta sandėliu. Dabartinė kunigų seminarija yra įvairių sričių specialistais. Kursantai daug kartų lankėsi Kaune, buvo nuvykę į Trakus, Anykščius, Ignaliną, Palūšę, Rumiškę, viešėjo Rašytojų Sąjungoje, kultūros ir švietimo ministerijose, Vilniaus kompozitorių namuose, „Vagos“ leidykloje, susitiko su vilniečiais architektais, susipažino su Lietuvos istoriniais bei kultūriniais paminklais. Jiems taipgi buvo parodytos kaikiuros gamyklos ir netgi sudaryta proga susipažinti su žemės ūkiu. V. Baltrėno pranešimas yra iliustruotas viena kursantų nuotrauka prie Palūšės žymiausio architektūrinio paminklo — 1750 m. pastatytos medinės bažnytelės. Šiemetinė kursantų grupė daugiausia sudarė studentai ir mokytojai, jau nūi karta su mažomis išimtimis, nes amžiaus požirius jaunaisiu nuo vyriausio skyrė beveik 50 metų. Savųjų pasiruošimų grupė buvo vienodė, ne už pėrnkytę, o jeigu vienas kitas ir sunkiau regė sakini savo tėvų kalba, stengėsi atsigrębti su trigubu uolumu bei atkaklumu. V. Baltrėnas savo rašinį užbaigia P. Vaško pareiškimu: „Per tas savaites lietuviškai aš kalbėjau daugiau, negu per visą gyvenimą.“ Jis daro išvadą, kad tėvų žemės dovana išėivijos jaunimui nenueis vėjui, tikėdamasis išgirsti platesnį atsiliepinį vėliau. Žinoma, tai tėra viena medalo pusė. Kokia ten istorija buvo dėstoma, nesakoma. Ir apalai propagandinės kursų pusė nutylėta.

Tai gi, šiais metais įšventinti tik tai 8 kunigai, kurie toli gražu neuždildo prarėtėjusių kunigų eilių dėl mirties, senatvės ir invalidumo. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo keturių kunigų seminarijos su keliais šimtais klerikų, o dabar — vos viena seminarija su apie 50 klerikų. Kandidatų priėmimas sovietinės valdžios labai varžomas ir skaičiaus, ir kandidatų atžvilgiu.

STUDIJOS VILNIUJE

Pernai Vilniaus universitete pirmą kartą buvo surengti lietuvių kalbos kursai mūšiško jaunimo atstovams, susilaukę gyvos reakcijos bei diskusijų laisvojo pasaulio lietuvių spaudoje. Matyt, dėl tada kilusio triukšmo apie šiemetinę kursantų išvyką Vilniui niek iš anksto nebuvo girdėti. Pirmieji prabilo ne okupuotos Lietuvos laikraščiai, bet JAV leidžiama komunistinė „Laisvė“, rugpjūčio 23 d. laidoje paskelbė specialų vilnieško „Gimtojo Krašto“ vyr. red. pavadojuto V. Iliaus Baltrėno pranešimą „Apie lietuvių kalbos kursus Vilniaus universitete“. Iš jo sužinojome, kad šia vasa- rą į tois šešių savaitių kursus yra atvykę 20 kursantų grupė: 13 iš JAV, po du iš V. Vokietijos ir Austrijos, po vieną iš R. Vokietijos, Kanados ir Kolumbijos. V. Baltrėnas juos vadina „laimingaisiais“, nes jie būvę atrinkti iš didelio norinčiųjų būrio. Šiemetiniai kursantai esą vyresni už pėrnkytįs, gerokai smalsesni, nevenigiančius įvairių klausimų. Iš to dvidešimtuko V. Baltrėnas mini tik tris — detroitiečių Kėblių Arūnėlį, bostonietį Perkūną Krukonių ir menininkų atžalą Petrą Vaškį, studentą iš Filadelfijos. Paskaitas apie lietuvių kalbos kilmę bei jos vietą kitų kalbų tarpe, baltų kalbų tyrinėjimus, lietuvių tautosakos idėjinę ir meninę vertę, lietuvių klasikinės literatūros dabartinį vertinimą, šian- dieninę lietuvių poeziją ir prozą jiems skaitė: prof. dr. V. Mažiulis, prof. dr. Z. Zinkevičius, prof. dr. J. Palionis, docentai — dr. D. Sauka, J. Balkevičius, J. Pikčilingis, J. Zukauskaitė, A. Pupkis, V. Arėška ir kt. Minimos taipgi paskaitos: docento L. Vladimirovo — „Senosios knygos Vilniaus universitete“, prof. dr. J. Jurginio ir prof. dr. V. Merkio — Lietuvos istorijos temomis, docento dr. Č. Kudabos — apie Lietuvos gamtovaizdžio savitumą, dail. P. Gudyno — apie lietuvių dailės palikimą, V. Kazakevičiaus paskaita „Emigracinė kultūra ir Tarybų Lietuva“.

SUDBURY, ONTARIO

PAVYKUSI GEGUŽINĖ. Antano ir Juzės Gataučių iniciatyva buvo suruošta tradicinė religinės šalpos gegužinės Povilo Jutelio vasarvietėje „Baravykas“. Ši gegužinė skyrėsi nuo kitų tuo, kad buvo suruošta gegulio nuotakiu. Už neseniai mirusių tos vasarvietės savininką Petrą Jutelį buvo atlaikytos joje šv. Mišios su pamokslu ir sukalbėjais Rožinis. Pamaldas užprašė Antanas Gatautis. Ši kartą nebuvo šokių nei linksmy- dainų, bet French River šlaitais liūdnei nuaidėjo „Viespaties angela-“ garsai. Jau treči metai iš eilės čia turėjome religinės šalpos sėkmingas gegužines. Visada puikiai pa- vykdavo, bet šiemet buvo patį sėkmingiausią. Žmonių buvo mažiau kaip kitais metais, bet dalyvavo daug jaunimo. Dalyviai gausiai aukėjo. Kai- kurie, rimtai negalėję dalyvauti gegužinė, iš anksto įteikė savo aukas. Iš viso gauta \$626.65 pelno. Tai ir vėl naujas rekordas. Veikė bufetas su šiltais valgiais bei gėrimais, skaniai J. Gatautienės pagamintais, ir turtinga loterija. Laimikius loterijai suaukojo: A. J. ir B. Gataučiai, Petras ir Povilas Juteliai, P. L. Griško- nis, J. Krucas, J. L. Kulnias, Lamothe-Perminaitė, A. Prackčienienė, kun. Ant. Sabas, J. B. Stankus, M. Zalumskis. Prie gegužinės, bei pačių rengėjų, prisidėjo dr. J. R. Račinskas, Laima Lamothe-Perminaitė, Po-

PLACIAU ATVERTOS DURYS?

V. Baltrėno teigimu, šiemetiniai kursantai, išsklause dvi priešpjetines paskaitas, popietes skirdavo ekskursijoms, susitikimams, viešnagėm kultūrinėse įstaigose, pokalbiams su įvairių sričių specialistais. Kursantai daug kartų lankėsi Kaune, buvo nuvykę į Trakus, Anykščius, Ignaliną, Palūšę, Rumiškę, viešėjo Rašytojų Sąjungoje, kultūros ir švietimo ministerijose, Vilniaus kompozitorių namuose, „Vagos“ leidykloje, susitiko su vilniečiais architektais, susipažino su Lietuvos istoriniais bei kultūriniais paminklais. Jiems taipgi buvo parodytos kaikiuros gamyklos ir netgi sudaryta proga susipažinti su žemės ūkiu. V. Baltrėno pranešimas yra iliustruotas viena kursantų nuotrauka prie Palūšės žymiausio architektūrinio paminklo — 1750 m. pastatytos medinės bažnytelės. Šiemetinė kursantų grupė daugiausia sudarė studentai ir mokytojai, jau nūi karta su mažomis išimtimis, nes amžiaus požirius jaunaisiu nuo vyriausio skyrė beveik 50 metų. Savųjų pasiruošimų grupė buvo vienodė, ne už pėrnkytę, o jeigu vienas kitas ir sunkiau regė sakini savo tėvų kalba, stengėsi atsigrębti su trigubu uolumu bei atkaklumu. V. Baltrėnas savo rašinį užbaigia P. Vaško pareiškimu: „Per tas savaites lietuviškai aš kalbėjau daugiau, negu per visą gyvenimą.“ Jis daro išvadą, kad tėvų žemės dovana išėivijos jaunimui nenueis vėjui, tikėdamasis išgirsti platesnį atsiliepinį vėliau. Žinoma, tai tėra viena medalo pusė. Kokia ten istorija buvo dėstoma, nesakoma. Ir apalai propagandinės kursų pusė nutylėta.

JŪREIVYSTĖS MOKYKLA

Prie 26 metų įsteigta Klaipėdos jūreivystės mokykla išleido XXIV savo auklėtinį laidą, kuria sudarė 196 šturmanai, elektronavigatoriai, mechanikai dizelininkai ir laivų šaldymo įrengimų specialistai. K. Rimantas „Komjaunimo Tiesos“ 148 nr. cituoja trijų lietuvių diplomantų pareiškimus apie melle jųrai. Jie — klaipėdiečiai Stasys Mikaločius, laivų mechanikas dizelininkas, jona- vietis Stasys Jankauskas, elektrona- vigatorius, ir pasvalietis Jonas Aidukonis, laivų šaldymo įrengimų specialistas. Kažkodėl prie šios trijų- lės nėra prijungto šturmano. Matyt, K. Rimantas nerado nė vieno lietuvių, įsigijusio šią specialybę. Atrodo, 196 diplomantų eilėse yra nemazas skaičius rusų bei kitų tau- tybių atstovų. K. Rimantas cituoja mokyklos viršininko Prano Simona- čio pareiškimą: „Šiemet į keturių pagrindinių specialybių pirmąjį kur- są priimsime 280 vaikinų. Puikiais jūreiviais gali tapti ir toli nuo jūros gyvenantys jaunuoliai. Tad laukia- me papildymo iš visos Lietuvos — vaikinų, sapnuojančius laivus.“ Trumpame reportaže K. Rimantas mini ir dar vieną lietuvių — mokyklos komjaunimo sekr. Andrių Valančių. Klaipėdos jūreivystės mokykloje taip pat ruošiami I klasės jūreiviai, motoristai, šaldytuvų mechanikai. Iš kandidatų atžalų laukijama VIII-XI klasių išsilavinimo, karinės priverolės atlikimo sovietų armijoje. Lietuvos jūrų laivininkystė savo liepos 12 d. skelbimu spaudos puslapiuose pri- minė abiturientams galimybę studi- juoti Sovietų Sąjungos jūrų minis- terijos augstosios inžinerijos mo- kyklose Leningrade ir Odesoje. Specialybės — jūrų navigacija, laivų į- gėginis ir laivų elektros įrengimai. Stojamieji egzaminai — matemati- kos, fizikos žietuvių kalba ir rašti- sko atpasakojimo rusų kalba laikomi Kauno politechnikos institute. Smul- ki stojančiojo charakteristika pate- kiamu rusų kalba. Tuos, kurie išlai- ko egzaminus, į minėtąsias mokyklas nukreipia Lietuvos jūrų laivininkys- tė ir užtikrina jiems darbą, kai bus užbago- tos studijos Leningrade ar Odesoje. V. Kst.

Okupuotos Lietuvos religinis gyvenimas yra labai suvaržytas. Dėl jo laisvės vyksta nuolatinė tyli kova. Iš nepriklausomoje Lietuvoje buvusių keturių kunigų seminarijų palikta tik viena. Jon patekti gali tikrai labai ribotas kandidatų skaičius. Nuotraukoje, darytoje š.m. pavasarį, matyti kauniškė seminarija su auklėtiniais ir profesoriais, dirbančiais nepaprastai sunkiose sąlygose. Pirmoje eilėje atpažįstami: antras iš kairės kan. R. Stundžia, kan. St. Telksnys, kun. dr. Barauskas, kan. Č. Krivaitis, vysk. R. Kriščiūnas, vysk. J. Labukas, vysk. L. Povilonis, rektorius kun. dr. V. Butkus, vicerektorius kun. V. Aliulis ir kiti

Winnipeg, Manitoba

SIBIRINIAI TREMIMAI. 1973 m. Baltiečių Federacijos Winnipeg apylinkės skyrė laisvą sušlaba- vus, vietos lietuvių parapijos klebo- nas kun. J. Bertašius iniciatyva 1973 m. balandžio 23 d. buvo suauk- tas susirinkimas jo bute, kuriame dalyvavo visų trijų Pabaltijo tau- tybių atstovai ir KLB Winnipeg apyl. v-bos nariai. Posėdyje buvo išrinkta nauja Baltiečių Federacijos Winni- pego skyr. valdyba dvejim metam. Jos pirmininku liko Algis Januška, jn., kuris gražiai tvarkė bausiųjų bir- želio išvežimų minėjimą, pasakyda- mas gerą kalbą angliškai. Po tokio gražaus pasirodymo veikla nutruko ir iki šiol nebuvo suauktas nė vienas v-bos posėdis. Latviai ir estai emė reikšti savo nepasitenkinimą. Šiais metais sibirinių tremimų minė- jimą rengti emėsi latvių, lietuvių ir estų bendruomenių nariai. Visą ini- ciatyvą pasiėmė latviai, kurie š.m. birželio 16 d. Sv. Petro liuteronų šventykloje surengė pamaldas į jas įjungdami ir sibirinių tremimų mi- nėjimą. Latvių kunigas Karl T. Kus- kevics atliekė pamaldas, pakviesda- mas sukalbėti maldą lietuvių para- pijos kleboną kun. J. Bertašių. Po to pasakė kalbas: estų B-nės atsto- vos Helmut Anniko estiška, latvių B-nės atstovos Ojars Radovskis lat- viškai ir KLB Winnipeg apyl. v-bos pirm. A. Eimantas angliškai. Lietu- vių bažnytinis choras sugiedoj gies- mę: „Apspaugok Augščiūnais“, vad. D. Janušakitės. Vargonais grojo lat- vė Līvija Meisters. Minėjime daly- vavo apie 50 asmenų iš vių trijų tau- tybių. Šiame minėjime Baltiečių Fe- deracijos nariai liko pasyviūs, nors jų pareiga buvo tą minėjimą rengti. Mūsų veiklajam kun. J. Bertašiui teks vėl imtis iniciatyvos.

DAIL. A. TAMOŠAITIENĖS IŠ- LEISTUVĖS. Dailininkė, užbaigusi savo parodą Winnipege š.m. liepos 6 d., atsisveikino ir išvyko toliau lan- kyti kaikiurių Kanados vietovių. Vin- co Januškos iniciatyva buvo sureng- tos išleistuvės A. ir B. Eimantų na- muose, kur buvo sukviesta nemaža dalis lietuvių. Įžanginį žodį tarė KLB Winnipeg apyl. v-bos pirm. A. Eimantas, pakviesdamas tarti žo- dį išleistuvių rengėją J. Januška. Po to dar kalbėjo J. Demereckas. Pas- kutinį žodį tarė pati menininkė. Ji didžiausią savo padėką išreiškė vie- tos parapijos klebonui kun. J. Ber- tašiui, nes ji tik jo pastangomis į Winnipeg atvykusi. Kiek pasilinks- minę, padainavę svečiai skirstėsi į namus, o A. Tamošaitienė — į kelio- ne su kitais uždaviniais. Gili winni- pegiečių padėka už tokios gražios pa- rodos surengimą. K. Str.

DIDELIS ACIŲ

Mūsų 50 metų vedybinio gyven- mo sukakčiai prisiminti š.m. liepos 5 d. Lietuvių Klubo patalpose Win- nipege įvyko pobūvis, kurį suruošė draugai, mūsų vaikai, marčios ir anūkai. Šuoširdžiai dėkojame už do- vanas ir sveikinimus gražiais atviru- kais iš Kanados, Amerikos ir Lietu- vos. Labai aciu dailininkams p.p. Ta- mošaičiams iš Kingstono, Ont., už gražų kūrinį ir Aliukui Lingei už pu- giestą mūsų namą ūkyje. Šie pa- veiksiai puošia mūsų kambario sie- nas ir bus gražus prisiminimas, kol gyvi būsimė.

Nuoširdžiai dėkojame: „T. Žibu- riams“ Toronte ir „Naujiemoms“ Či- kagoje už linkėjimus; pirmiesiems mūsų šeiminkams Kanadoje (Mont- realyje) Onai ir Antanui Matuliams, per tiek laiko mūsų neužmiršusiems; sukaitytoviui pobūvio iniciatoriams — Mečišovui ir jo žmonai Emilijai Sarauksams, Momertui ir Vėrai Za- vackams bei visiems kitiems, prisidėjusiems prie pobūvio ruošos; kun. klebonui J. Bertašiui už sukalbėta- maldą; Gražinai ir Edmundui Vazne- liams, iš Čikagos už dovaną; visiems atsilapkiusiems tautiečiams ir kita- tautiečiams; Algirdui (Aliukui) Saus- kams už garsią muziką; „T. Žiburių“ redaktoriui kun. Pr. Gaidai už as- meninius linkėjimus; pagaliau vi- siems, padėjusiems užvertsti paskuti- nį mūsų gyvenimo lapą. Liekame vi- siems nepaprastai dėkingi — Povilas ir Julė Liaukevičiai — Portage La Prairie, Man.

HAMILTON

VYSK. M. VALANČIAUS LITUA- NISTINĖ MOKYKLA 1974-75 moks- lo metus pradės rugsėjo 7, šeštadie- nį, Sv. Juozapo mokyklos patalpose (Locke ir Herkimer g-vių sankryža; ten, kur ir pernai). Į darželį priima- mi pilnų 4 ir 5 metų, o į I skyrių — visi, kuriems šiais metais sueina pilni 6 metai, į augštesnius skyrius — su atitinkamu žinojimu. Kiekvie- ną šeštadienį pamokos prasidės 9.30 v.r., baigsis 1 v.p.p. Pirmą dieną visi bus paleisti 12 v. Visi mokiniai, kurie turi šių metų savo skyrių va- dovėlius, teatsineša į mokyklą pir- mąją dieną. Jų neturintieji gaus mo- dyklą. Prasomi visi tėvai savo mo- kyklinio amžiaus vaikus iš pat pir- mos dienos atvežti į mokyklą.

Mokyklos vedėjas

MEDŽIOTOJŲ KLUBO vietovėje Hamiltono D.L.K. Algirdo kuopos šaulės mokyklai su sese Petkevičienės priešakys, talkinant vyrams, suren- gė gegužinę rugpjūčio 18 d. Dalyva- vo svečiai iš Klevelando: šaulių sąjun- gos įkūrėjo dukte dr. Pūtvytė su į- domia paskaita, moterų šaulių va- dovė sesė O. Mikulskienė, šaulys Alf. Mikulskis ir kiti. Jie įnešė įvai- rumo bei šauliškos nuotaikos savo kalbomis. Viešnios ir svečiai buvo kviešti net iš Montrealio ir Ontario vietovių, nes tokio plataus masto gegužinė buvo pirmoji. Nevisi atvy- ko, bet viskas gerai pasisekė, ir nori- ma tai padaryti šauliška tradicija. Tikslas — šalia savo organizacijos reikailų šelpiti lietuvių šaulių, šiuo atveju, spaudą (vėliau bus pa- skirstytas pelnas). Loterija, gana

turtinga fantais, buvo suaukota įvai- rių kuopų. Maistas — šiltas ir šaltas buvo greitai sudorotas, nes gerai pa- gamintas. Gegužinė vyko medžiotojų aikštėje, tad nenuostabu, kad buvo ne tik šokama, bet ir šaudoma. J. Adomaitis parūpino triukšmingą mu- ziką, kuri palydėjo šokančių poras, o pabaigai — himną, kurį giedojome prie vėliavų nuleidimo. Baigėsi gana įspūdingai, bemaž saulėlydžio metu, o likusieji dar linksmai pasišoko. G. Adomaitienė

VILNIAUS DIENA rengiama Tau- tos Fondo Hamiltono atstovybės spa- lo 5 d. Jaunimo Centre. Paskaitą skaitys Vilniaus krašto pedagogė P. Ancevičienė iš Otavos, o meninę programos dalį atliks Toronto „Var- po“ choras. Minėjimas užbaigiamas pasilinksminimu, grojant Domenico Ferri orkestrui. Prasome tą data re- zervuoti mūsų sietinės pagerbimui ir gausiu atsilankymu paremti kil- nius Tautos Fondo tikslus. Minėji- mo rengime talkina Vilniaus Kraš- to Lietuvių S-ga Kanadoje.

PO SIRDIES PRIEPUOLIO na- mumose gydoski skautų remėjų komi- teto pirm. A. Paukšty.

LIETUVIŲ DIENOS organizacinio komiteto posėdis šaukiamas rugsė- jo 12 d. AV parapijos salėje 7 v.v.

NEŽIŪRINT VASAROS atostogų T. Fondo metinis vėjus vyksta pil- nu tempu. Jau surinkta beveik \$1300.

PROTESTO RASTUS Australijos vyriausybė pasinutė vietos apyl. val- dyba ir Tautos Fondo atstovybė.K.B.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas „TALKA“

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadienis - ketvirtadienis nuo 10 iki 5 val., penktadienis nuo 10 iki 7 val., šeštadienis nuo 9 iki 12 v. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savait- golius šeštadienis uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$5.000.000

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.).....6%
santapus (nuo 5 m.
liepos 1 d.).....8 3/4%
term. depozitus 1 m. 9 1/2%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask.11%

Mėsos ir pufkūs dešros gaminiai

Skonestai —

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468

740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT,
• BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE,
• HAMILTON — 525-9641

ST. CATHARINES, ONTARIO

PAVERGTŲ TAUTŲ MANIFES- TACIJA įvyko rugpjūčio 20 d. daly- vaujant Kanados federacinės, pro- vincinės bei miesto valdžios atsto- vams, spaudos reporteriams bei fo- tografams. Nors buvo darbo diena ir atostogų laikas, susirinko nemažas būrys žmonių su tautinėm vėliavom bei plakatais. Lietuviai atėjo su tau- tine ir veteranų vėliava. Visą tvarkė pavergtų tautų organizacijos ir len- kų kongreso pirm. E. Dzierszek. Jis invokacijai pakvietė ukrainiečių ku- nigą M. Komar. Neseniai išrinktas federacinės valdžios atstovas Gilbert Parent, buvęs katalikų gimnazijos mokytojas, dalyvavęs ukrainiečių protesto demonstracijoje Otavoje prie Sovietų Sąjungos ambasados, pareiškė visišką solidarumą su pa- vergtų tautų laisvės siekliais ir pa- dėjo sekanciją savaitę nuvykęs Ot- avon perduoti šios manifestacijos žo- džiūs Kanados valdžiai ir sovietų ambasadai per užsienio reikailų mi- nisterį, prašant iš sovietų atsakymo. Provincijos parlamento narys R. Johnson pareiškė gilų įsitikinimą, kad šioje pat vietoje jis vieną dieną pasveikins pavergtas tautas, atgav- siams visišką laisvę. Miesto burmistras Joe Reid, taip pat žymus miesto vie- kėjas advokatas B. Doličny pabrėžė, kad Sovietų Sąjunga yra ne tik pa- vergusi tautas, bet ir kiekvieną žmo-

gų, pamynusi pagrindinius žmogaus principus. Brock universiteto poli- tiinių mokslų profesorius dr. Victor Fic, kuris yra kartu ir pavergtų tau- tų organizacijos viešųjų reikailų tva- rkytojas, kalbėjo apie Čekoslovakijos problemas ir pareiškė, kad atoslūgęs nebus imanomas, kol Sov. Sąjunga negrąžins laisvės pavergtoms tau- tims. Rusija kurianti kolonijinę im- periją šiais laikais, kai tokios impe- rijos jau yra visos žlugusios. Ši rusų imperija, pareiškė jis, negali išilai- kyti, nes visos tautos žengia į laisvę. Esą pavergtos tautos turi gauti ap- sisprendimo teisę, kurį nesiderina su karine tv ty tautų okupacija. Jis ragino visas pavergtas tautas veikti vieningai, kad visas pasaulis pajustų susidariusią situaciją. Manifestacija baigta Kanados himnu. Kor.

EDMONTONO, KALGARIO ir VANKUVERIO

lietuviams pranešu, kad dėl tam tikrų iš anksto nenumatytų prie- žaščių negalėjau išskristi į Ar- gentiną. Naujas mano adresas: Rev. I. Grigaitis, 205-1100 Har- wood St., Vancouver, B.C., V6E 1R7

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVOS VYČIŲ SEIME Detroi- te rugpjūčio 7-12 d.d. dalyvavo 97 atstovai ir svečiai. Seimas buvo pra- dėtas kun. Alfonso Babono lietuvių Dievo Apvaizdos šventovėje atlaiky- tomis pamaldomis ir oficialiu aktu Detroito priemiestyje Southfield, „Ramanda Inn“ motelyje. Invoka- ciją sukalbėjus iš Čikagos atvyku- siam kun. K. Pugevičiui, įvadinį žodį tarė Lietuvos vyčių pirm. P. Baroski-Barauskienė, seimo daly- viams paskelbusi šūki: „Lietuvos rei- kalų gynimas ir vytiškos dvasio įgy- vendinimas“. Southfieldo burmistro D. Frackase vardu visus sveikino jo atstovas S. Hurite ir Lietuvos Vyčių Dienomis paskelbė rugpjū- čio 7-11 Seime išsklaidyti komisijų pranešimai, keli referatai organiza- ciniams bei veiklos klausimais. Nau- juoju Lietuvos vyčių pirmininku iš- rinktas Leonas Paukštė iš Čikagos. Seimas baigtas Mišiomis ir šauniu pobūviu.

PLB VALDYBA Čikagoje išleido praėjusiame seime priimtą „Pasaui- liu Lietuvių Bendruomenės konsti- tuciją“, kurią galima įsigyti pas vi- cepirm. Stasį Džiugą, 7240 So. Mozart Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Tel. 312-925-3682.

DR. VYTAUTAS A. DAMBRAVA, buvęs JAV ambasados patarėjas Ar- gentinos sostinėje Buenos Aires, yra paskirtas tuo pačiom pareigom į JAV ambasadą Venecuelos sostinė- je Caracas. Buenos Aires jis ir jo visa šeima labai veikliai reikiškė lietuvių kolonijos gyvenime bei ren- ginuose. Šiuo metu dr. V. A. Damb- rava atostogauja JAV — dalyvavo Lietuvių Fronto Bičiulių studijų sa- vaičių Dainavoje, lanko savo bičiu- lius.

DR. PETRAS KISIELIUS, Čikago- jės gyvenantis Ateitininkų Federaci- jos vadas, lankėsi V. Vokietijoje, kur turėjo progą susitikti su prof. dr. A. Maceina, dr. Jonu ir Alina Griniiais, Europos lietuvių vysk. A. Deksniu. Ilgesni laiką atostogavo Ro- moje ir pietinėje Italijoje, kur jo pal- dovė buvo kun. V. Rimšelis, MIC.

DIENRASTIS „THE SENTINEL RECORD“ Hot Springs, Ark., paskel- bė savo korespondentės Melidos Gassway ilgą pasikalbėjimą su Sibi- ro tremtyje kentėjusia Stefanija Ri- kiene. Pasikalbėjimas pradėdamas 1940 m. Lietuvai užkrauta sovietine okupacija ir baigiamas S. Rūkienės atvykimu į JAV. Tarp šių dvejų pagrindinių polių plačiai paliečiami sovietų vykdyti lietuvių tremimai, jų vargas ir kančios Sibire, kurias dabar yra suakutalinusi A. Solžen- ciono knyga „Gulago salynas“.

BILJARDO ČEMPIONŲ TITU- LUS Čikagoje įvykusiose varžybose laimėjo du lietuviai — 48 metų am- žiaus Juozas Balsis ir penkiolekamė- tės Jean Balukaitė, kurią laikraščiai savo skaitytojams pristatė kaip bili- jardo mažąją princesę — „Little prin- cess of pool.“ J. Balsis antrą kartą laimėjo čempionatą, 200:199 taškų santykiu įveikdamas Jim Rampe iš Scrantono, Pa., ir gavo \$8.000. Jau- noji J. Balukaitė čempionės titulus laimi jau treči metai. Ši kartą jos stipriausia varžovė buvo Miekio He- rada iš Japonijos. Lietuvaitė japo- naitę nugalėjo 100:99 taškų santykiu ir už šią pergalę gavo \$3.000.

Brazilija

BRAZILIJS LIETUVIŲ JAUNI- MO VIII studijų dienos dalyviai Sao Paulo Lietuvių Namuose rugpjūčio 11 d. svarstė pasiruošimus III PLJ Kongresui. Pirmiausia buvo išklaui- syti pranešimai iš Argentinos sosti- nėje Buenos Aires liepos 20-21 d. įvykusių pasitarimų, kuriuose Bra- zilijai atstovavo J. Lukoševičius, T. Jočytė, E. Bareišytė ir kun. A. Sau- laitis, SJ. Po to buvo aptartas šie- metinės veiklos planas ir jaunimo studijų savaitė Urugvajuje. Brazil- jos lietuvių jaunimas III PLJ Kon- greso reikalais vėl turės posėdžius spalio 12-13 d. Porto Alegre mies- te. Bendra P. Amerikos lietuvių stu- dijų savaitė bus Montevideo mies- te, Urugvajuje, 1975 m. sausio 4-12 d. Ji taipgi yra įtraukta į pa- siūsiuotą jaunimo kongresui rūmus.

JAUNIMO IR VAIKŲ SKYRIUS

Brazilijos lietuvių savaitraštyje „Mū- su Lietuva“ redaguoja jaunimo at- stovai Zanetė Nikitin ir Antanas Si- lkiecas.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGA- NIZACIJA ir Spaudos Tarybos po- sėdžiui Buenos Aires rugpjūčio 9 d. vadovavo pirm. A. Mičiūnas. Dė- mesio centre buvo jaunimo mokyk- los, pasiruošimas jaunimo kongre- sui ir artėjantis Kanados lietuvių „Aušros“ kvarteto koncertas. Yra jaunuolių, kurie nori mokytis Lietu- vos istorijos, geografijos, susipažin- ti su lietuvių tautos kultūra. Isto- rija ir geografija jiems sutiko dė- tyti Z. Juknevičius. Apie šeštadieni- nių mokyklų vargus kalbėjo L. Stan- kevičius, ypač pabrėždamas skaidrių trūkumą. Posėdžio dalyvis su ruoš- ja jaunimo kongresui sapnuojimo N. Zaviakaitė ir J. Baltrūnas. Buvo pre- skaitytas PLB vadovybos nario Ro- mo Kasparo laiškas, pranešantis „Aušros“ kvarteto viešnagės datas Argentinoje, Urugvajuje ir Brazil- joje. ALOS Taryba nutarė pasirūpin-

ti kvarteto narių sutikimu bei glo- ba. Kažkodėl reikiamo dėmesio ne- susilaukė iš Brazilijos gauta tele- grama apie Australijos suteiktą de- jure pripažinimą Pabaltijo įjungti- mui į Sovietų Sąjungą. Nutarta lauk- ti smulkesnių informacijų.

Australija

PERTHO LIETUVIAI, nuo kitų pagrindinių kolonijų pietryčių Aus- talijoje atskirti visu šios žemyn va- dinamos salos plociu, tikisi susilaukti lietuvių kapeliono. Perthe atostoga- ves kun. Juozas Petrauskas pranešė savo pasitraukimą iš vienos vietinės Melburno parapijos klebono pareigų. Jis yra paskirtas dirbti Pertho ka- tedroje ir yra gavęs vyskupo suti- kimą laisvalaikio rūpintis religiniais lietuvių poreikiais. Kun. J. Petrus- kas iš Lietuvos yra išvykęs 13 metų amžiaus, mokslus ėjęs Italijoje, ku- nigu išventintas Australijoje 1955 m. liepos 20 d. po studijų Corpus Christi kolegijoje. Pirmicijų išskilmes jam tada surengė Melburno Lietu- vių Katalikų Moterų Draugija. Nau- jasis kunigas dirbo vietinėse kata- likų parapijose, bet dalyvauvado lie- tuvių renginiuose, kai tik jam leida- vo sąlygos, domėjosi lietuvių spau- da, yra vedęs kolekcinę Geelon- go lietuviams.

SYDNEJUJE SURENGTOJE BAL- TIEČIŲ DEMONSTRACIJOJE, pa- smerkusioje darbičių premjero G. Whitlam gėdingą Baltijos valstybių pripažinimą Sovietų Sąjungai, nety- čia buvo pasirodęs ir pats šios de- monstracijos kaltininkas. Demonstra- cija buvo pradėta Martin Plazoje tuo laiku, kai jon buvo užsukęs premje- ras G. Whitlam. Pasak „Tėviškės Ai- dy“, jis buvo pastebėtas ir manda- cijai pakviestas „to join the club“. Pajūtes, kad ne į tą virtuvę patal- kė, greitai sėdo atgal į automobilį ir dingto net sudiev nepasakęs...

Italija

KUN. VLADISLOVAS MIKULE- VICIUS, SDB, priklausantis Krokus- vos saleziečių provincijai, buvo pa- skirtas į misijas Zaire, buvusiame Konge. Vykdamas iš Lenkijos į Zai- rą, jis lankėsi Romoje ir buvo apsi- gyvenęs lietuvių saleziečių centre Frascati. Kunigas V. Mikulevičius, SDB, yra lietuvis, gimęs 1927 me- tais Vilniuje, įstojes į sale- ziečių vienuolį dar būdamas jau- nuoliu, kunigų įšventintas 1956 m. Jo teigimu, Lenkijos saleziečių Var- šuvos provincijoje dirba du Sadaus- kai — broliai lietuviai, kurių vienas yra kunigas, kitas — nekunigas vie- nuolis.

Britanija

V. VYTENIETIS

Džiaugsmingai sutikome Hamiltono mergaičių chorą "Aidas", atvykusį į Angliją. Pirmiausia į Londoną atskrido to choro dirigentas V. Verikaitis ir susipažino su ruošiamu koncertu eiga. Mielas dirigentas apėmė lietuviškų organizacijų centrus ir pinigine auka parėmė lietuvišką spaudą. Apžiūrėjo Londono muzėjus ir žymesnes vietas.

Rugpjūčio 16 d. Londono aerodrome suskambėjo švelnūs aidų balsai. Iš jų ir be paaiškinimų supratome, kad tai čia yra mūsų laukiamas Hamiltono mergaičių choras — tremtyje išaugęs gražusis mūsų tautos žiedas. Vyksta malonus susipažinimas su choristėmis ir jų kelionės palydovais. Po to būrelis lietuvių mielus svečius palydėmė į viešbutį, esantį netoli St. Pancras geležinkelio stoties.

Rugpjūčio 17 d. pirmasis "Aido" koncertas Londone. Jis įvyko erdvoje Commonwealth Institute teatro salėje, Kensington High Street. Koncerte dalyvavo to miesto rajono burmistras, Kanados atstovybių nariai ir anglų laikraščių korespondentai. Dalyvavo nepriklausomos Lietuvos atstovai V. Balickas, Anglijos diplomatinėje tarnyboje tarnaujantis J. Liūdžius, Baltijos tautų atstovai ir mums draugiškų tarptautinių organizacijų nariai. Koncertą surengė PLB Anglijos krašto valdyba.

Pakyla scenos uždanga ir karštais plovimais pasitinkamos tautiniai drabužiais pasipuošusios choristės. Iš tolo žiūrint, lyg tai būtų didžiulė margaspalvių gėlių puokštė, surinkta iš lietuviškų darželių ir gražiųjų tėvynės laukų. Pirmiausia su skamba truputį liūdno liaudies dainos, primenančios skaudžią mūsų tautos praeitį. Vėliau pasigirsta linksmesnės dainos ir kartu su jomis linksmeja aidų — veideliai bei kelia klausytojų nuotaiką. Pabaigoje suskamba malonų juoką sukeliančios dainos, kurios palydėmias karštais plovimais. Apie dainų atlikimo meninį lygį neraišiusi, nes nesu tos srities žinovas. Aplamai, choras yra geras, susidainavęs, susiklausantis ir drausmingas. Toks choras yra mūsų tremties gyvenimo pasididžiavimas. Akies vaizdą labai gražina choristų drabužių pakeitimai, kurie koncerte pakeičiami tris kartus. Choro dirigentas V. Verikaitis yra toks asmuo, kokį retai galima surasti. Pats ne tik diriguoja, bet ir solo dai-

nuoja, linksmesnes dainas įvairina vaidybiniais mostais. Taip pat jis yra gabus organizuotojė tokių jaunų mergaičių chorą, su kuriuo gali drąsiai pasirodyti viešumoje ir atstovauti mūsų tėvynei.

Rugpjūčio 18 d. ankstyvą rytą, smulkaus lietučio krapnojami (gal, kad kelias nedulkėtų), išvykstame į Mančesterį. Pavažiavus gerokai už Londono prasiplaivo dangus ir pagerėja aplinkumos matomumas. Mūsų mieli kanadiečiai stebi Anglijos žemę, išsikerojusius medžius ir senovinius miestų pastatus. Nors kelias tolimas, bet mielas, nes juo važiuojant gali matyti ekranisku greičiu slenkančius jdomius vaizdus.

Po kelių valandų kelionės pasiekiame Mančesterį. Pirmas sustojimas — socialiniame lietuvių klube. Visi pavaišiami skaniais pietumis. Po trumpo atsišveptimo visi vykstame į St. Chad's šventovę. Čia pamaldas laikė prel. J. Gutauskas, giedoją "Aido" choras. Po pamaldų skubiai vykstame į ukrainiečių klubo salę. Čia koncertą ruošė ir svečius globojo Mančesterio Lietuvių Katalikų Bendrija. Koncertą atidarė ir chorą lietuviškai pasveikino Mančesterio Bendrijos pirm. A. Jaloveckas. Anglų kalba sveikino N. Kutkutė. Publika chorą taip pat nuosirdžiai sutiko ir jo dainas palydėjo karštais plovimais. Pasibaigus koncertui, chorui įteikiamos gėlių puokštės ir meniškos pagamintos dovanos. Į Mančesterį atvyko iš gretimų lietuvių kolonijų ekskursijos — salė buvo pilna mūsų tautiečių. Po programos jaunųjų poros sukosi banguojančio valso sūkuriose, o senesnėji gaivinosi putojančiu alučiu. Bet laikas bėga skubiai, tenka atsivieškinti malonius mančesteriečius — snūduriuodami grįžtame į Londoną.

Rugpjūčio 20 d. vakare renkames Londono Liverpool geležinkelio stotyje. Čia nuosirdžiai atsivieškiname mielas choristes, vadovybę. Puškuodamas garvėžys išveža jas į Vokietiją.

Mielas "Aido" chore, linkime laimingos kelionės ir našaus darbo žadinant lietuvių išeivį, kad jis nepalūžtų po sunkia tremties našta.

P.S. "Aido" koncertų metu buvo renkami parašai petijai, kuri bus įteikta augščiau Austrijos komisarui Londone. Koncertus globojo Mr. Ward Cornell, Agent General for Ontario in the U. K.

"GABRIUKO UŽRAŠAI"

Julijos Svabaitės Glylenės kūryba nesiriboją poezija, "Gabriuko užrašai" — tai jos apysaka jaunimui.

Veiksmo fonas yra egzotiškoji Australija su savo įdomybe, kur matome žindinius kaktusus, palmes, fygų medžius, kengūras, juodąsias gulbes... Gabriukas — tai iš Vokietijos emigravusių lietuvių šeimos paauglys, kuris įdomioje, atskirų scenų, epizodų, prisiminimų bei pergyvenimų pynėje atskleidžia savo namų gyvenimą, aplinką ir šeimos buitį. Jo tėvas — sunkokai besiverčias namų pardavėjas, vakarais dirbąs imonėje, mama — šeimininkė, jaunesnioji įsėsutė Aldutė ir jis — mokiniai, kurie lanko vietinę ir lietuvių mokyklą.

Skaitytojai pradžioje susipažįsta su šeima, kuri, persikrausčiusi į seną klebonijos vilą Melburge, tvarkosi. Visai netikėtai atsilanko tėvų draugai, kurie atneša dovanų — kačiuką. Apysakoje vaizduojama eilė nuosekliai išdėstytų įvykių, kurių dėka skaitytojai susipažįsta su keliais šeimos bičiuliais, kaimynais, Gabriuko draugais, mokykla, jo ir sesutės žaismingais nuotykiams su kačiuku Pukučiu. Apysaka baigiasi šeimos emigravimu į JAV, kur Gabriukas ir Aldutė, tėvams nežinant, įsineša į laivą vaistais užmigdytą Pukutį.

Gabriukas yra rūpestingas, aktyvus, ryžtingas berniukas, mylis savo šeimą, bet nuobodžiaus tėvų draugų tarpe. Nesvetimos jam ir išdaigos. Pvz. jis turi problemą mokykloje dėl silpnoko anglų kalbos mokėjimo, bet didžiulioji lietuvių kalbos mokėjimo ir, mokytojos prašomas, padainuoja klasėje "Sėdžiui po langeliu". Jis pilnai nesupranta motinos tėvynės ilgesio, kaip ir kiti išeivioj gimusių vaikai.

Gyvenimiškas Gabriuko asmuo bus labai artimas paaugliams. Skaitydami jie matys būdingus savo buities paveikslus. Pavyzdžiui:

Mudu iš pradžių labai džiaugėmės tuo planinu, bet kai reikėjo po valandą kasdien sėdėti ir praktikuoti, tai visas džiaugsmas praėjo. Skambinam tik dėl to, kad tėveliai norėjo... (95 psl.).

Apysaka parašyta vaizdžia kalba, švelniū tonu su gražių įvykių išplanavimu. Joje yra daug vaizdingų išsireiškimų ar palyginimų:

Važiavime į Wellingtono pajūrį! Tėčio automobilis bėra užsikirsdamas, žaksdėdamas ir leidamas dūmus, kaip iš kokio kamino" (66 psl.).

Skaitytojai praturtins savo žodyną Australijos augalų ir gyvųjų pavadinimais, susipažins su to krašto klimatu ir gyvenimu. Seimos gyvenime išvėlgs daug deimantiukų, švelnius tarpusavio santykius, pasiaukojimą, bendrą šeimos maldą gegužės mėnesį, dainas, vaidinimus. Pūkiai perteikta Gabriuko asmenybė tiek moraliniu, tiek tautiniu atžvilgiu teigiamai paveiks skaitytojus.

"Gabriuko užrašai" tai vertingas įnašas į jaunimo literatūrą bei lituanistikos mokyklą. Naudinga būtų lietuvių kalbos pamokose ją nagrinėti. Tai puiki apysaka prieš pereinant į sunkesnio žanro skaitinius. Apysakos meninės vertės suvokimas įgalins jaunimą prisiršti ir pamėgti šią knygą.

Julija Svabaitė-Glylenė, GABRIUKO UŽRAŠAI. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba 1973 m. Viršelis ir užsklandu piešiniai Danguolės Stončiūtės. Spausdino "Draugo" spaustuve Čikagoje.

A. Abr.

Atsiusta paminėti

DESECRATED SHRINES. Chronicle of the Catholic Church in Lithuania No. 7. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 7 nr. 62 psl. minkštai viršelais. Kaina nepažymėta. Išleido 1974 m. Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybė, 64-14 56th Rd., Mass-peth, Long Island, N.Y. 11378, USA.

Dail. Anastazija Tamošaitienė prie savo kilimų ir gobelenų parodoje, kuri buvo surengta Lietuvių Dienos proga Winnipego Žmogaus ir gamtos muzėjuje. Joje buvo išstatyti ir keli dail. A. Tamošaičio paveikslai. Salia dailininkės stovi kun. J. Bertasius, padėjęs surengti parodą

Nuotr. N. Mileišis

Kantas ir jo lietuviškoji kilmė

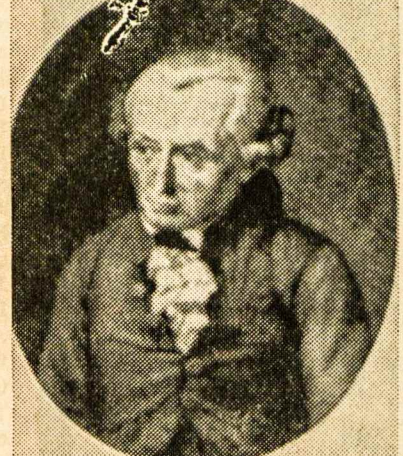
Kelios pastabos didžiojo filosofo 250 gimimo metinių proga

J. JAKŠTAS

praktischen Vernunft ir Kritik der Urteilskraft).

Nevieta šiame laikraštiniame straipsnyje kalbėti išsamiau

Immanuelis Kantas (1724—1804), nuo kurio gimimo suėjo 250 metų

Immanuelis Kantas (1724—1804), nuo kurio gimimo suėjo 250 metų

apie Tomo Akviniečio ir I. Kanto sistemas. Jie abu užsiminti ir sugretinti dėl jų abiejų dabar sutampantių metinių. Šis straipsnis skiriamas vien Kanto 250 metų gimimo sukakčiai pažymėti.

2. I. Kanto minėjimas prieš 50 metų ir dabar

Kanto minėjimas 1924 m. ir dabar skatina prisiminti istorijoje pasikartojantį reiškinį: į didelius praeities įvykius ar asmenis vis žvelgiamo pro gyvenamąjo laiko prizmę. Minėjimuose lyg susitinka praeitis su dabartimi, ir jos abi minimos objekto atžvilgiu sudaro antlaikinę vienovę. 1924 m. Kanto gimimo minėjimas vyko sunkiais pokariuoliais laikais, kai karo išvarginta Vakarų Europa kėlėsi iš griuvėsių. Tuo metu atsitatancioji Europa, ypač nepriklausomam gyvenimui prisikėlusios tautos, jų tarpe ir lietuvių, su šviesiomis viltimis žiūrėjo į ateitį, tikėdamas patvaria (jei ne amžina) taika laisvame gyvenime. Įsisteigusi Tautų Sąjunga kaip tik ir žadino taikos viltį. Šioje dvasinėje aplinkoje V. Europoje solidaritai buvo minimas Kanto gimtadienis. Jis buvo minimas racionalizmo amžius, kur vyravo ištikinimas, kad žmogus turi ir gali viską išaiškinti savo protu ir gyvenime tik juo vadovautis. Visą, kas protu neišaiškinama, apmestina, nes tai esą prietariai, paveldėti iš tamsių amžių. Tuo būdu betkoks tikėjimas, papročiai, padavimai (tradicijos) neišlaiko proto kritikos ir yra bereikšmiai. Jie yra praeities atgyvenos. Buvo įsigalėjęs tikras proto kultas, kuris Didžiosios prancūzų revoliucijos metu pasireiškė labai išviršine ir grubia forma. Garsioje Paryžiaus šventovėje — Dievo Motinos katedroje garbinta ant altoriaus pasodinta proto dievaitė.

Tame racionalizmo amžiuje pirmiausia Anglijoje gimė vadinamas empirizmas, kuris mokė, kad protas iš savęs nieko negali duoti. Jis visa ima iš aplinkos, ką jausmėmis gali patirti, ir tik patirtimi vadovaudamasis kuria. "Nieko nėra prote, ko anksčiau nebuvo juslėse" — skambėjo empiristų posakis. I. Kantas, paveiktas racionalizmo ir empirizmo, klausė save: kas yra pažinimas ir kaip jis galimas? "Kantas ėmėsi kritiškai pvertinti senąją pažinimo sampratą ir savo rektu pažinimo problemą iškėlė pagrindiniu filosofijos klausimu" — taikliai formulavo J. Girsnius Kanto filosofijos esmę (LE, X, 451). Kaip Tomas Akvinietis išdėstė savo sistemą dviejose "Sumose", taip Kantas — trijose "Kritikose" (Kritik der reinen Vernunft, Kritik der

jiems prisiminimas "bošų" padarytų skriaudų I D. karo metu). Iškilms truko keletą dienų su paskaitomis bei visokiais pranešimais ir parengimais. Mūsų jaunutis Kauno universitetas irgi buvo nusiuntęs savo delegatą.

Kauno universitetas neatšilikio nuo visuotinio Kanto minėjimo. Didžiojoje universiteto salėje, dalyvaujant profesorui su rektoriumi prieškalyje, surengtos iškilms, kur trys profesorai perskaitė mokslinius pranešimus. Profesoriai Pr. Kuraitis ir Iz. Tamošaitis kalbėjo apie Kanto filosofijos sistemą. Teisininkas P. Leonas gyveno Kanto mintis iš tarptautinės mokslo teisės pusės, ypač jo veikalą apie amžinąją taiką. Originalus Leono paskaitoje dalykas buvo jo vėsta paralelė tarp Kanto ir K. Donelaičio. Apie Kanto lietuviškumą tada dar nekalbėta. Kitokį vaizdą turime šiais

Kanto suaktuvintais metais. Jo gimtasis Karaliaučius miestas pavertęs rusišką Kaliningradu. Kaip iš dabar leidžiamos didžiosios sovietų enciklopedijos matyti, jo atminimas tame mieste užšlopintas. Jis nei vienu žodžiu neužsimenamas ryšium su miestu. Nežinia, ar tebestovį jam senais laikais pastatytas paminklas, kuris, nesugriautas karo metu bombų, dar stovėjo 1956 m., kaip iš vieno liudininko teko girdėti. Sovietinėje enciklopedijoje aprašomas vien atstatytas Karaliaučius — Kaliningradas su naujais pastatais, mokslo ir kultūros įstaigomis. Skyrium minimas ir universitetas, kuris įsteigtas 1967 m. Šiam rusiškam universitetui, kaip ir Kaliningrado miestui, nerūpi Kantas ir jo minėjimas.

Tylo mis leidžiama minėti Kanto suaktų ir dabartinėje Lietuvoje. Negirdėti, kad Vilniaus universitetas ar Mokslo Akademija būtų ruošusi minėjimą. Kanto gimimo metines priminė Lietuvoje vien jaunas Vilniaus universiteto filosofijos docentas Bronius Genzelis, parašęs straipsnį "I. Kanto filosofija ir Lietuva (Mokslas ir Gyvenimas, 1974, nr. 4). Straipsnis skirtas tuometinio Vilniaus universiteto mokslininkų filosofų atsiliepimams įvairiais Kanto keltais klausimais ir kartu nušviesti Kanto santykiams su lietuviu. Genzelis, kaip ir jau daugelis prieš jį, davė Kanto prakalbos ištrauką prie K. Milkaus lietuvių-vokiečių ir vokiečių-lietuvių kalbų žodyno. (b. d.)

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VYTAUTO MAZELIO fotografijos darbu paroda rugsėjo 7-8 d.d. rengiama Niujorke, Kultūros Židinyje. Jos rodiniai — meninės nuotraukos, portretai, visuomeninės veiklos ir gamtos vaizdai.

DR. S. VARDYS, Oklahomos universiteto profesorius, dalyvauja rugsėjo 5 d. prasidėjusioje tarptautinėje konferencijoje "Banff '74". Kanados Albertos provincijos kurortiniame mieste surengta konferencija taipgi turi specialų posėdį tema "Nerūsų tautybės carinėje Rusijoje ir Sovietų Sąjungoje". Posėdžio vadovas — latvis prof. Edgar Anderson.

"LIETUVIŲ KATALIKŲ BAZNYČIOS KRONIKOS" pirmuosius septynis 1972-73 m. numerius stora 336 psl. knyga išleido L. K. Religinės Salpos Rėmėjų vyr. valdyba, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Leidinį finansavo prel. Juozas A. Karalius, iliustravo Paulius Jurkus. Tiržas — 5.000 egz. Kaina: minkštai viršelais — \$2.50, kietais — 3.50. Šios organizacijos nariai kasmet moka \$5 mokesį, amžinieji nariai — \$100, mecenatai — \$1.000. Mirusieji įrašomi su \$25 auka. Nario mokesčius ir aukas prašoma siųsti LKRS Rėmėjų vyr. valdybai. Su "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" knyga leidėjai čikagiečius su pažindins rugsėjo 15, sekmadienį, 3 v.p.p., Jaunimo Centre. Šia proga rengiamas plačios apimties koncertas.

LIETUVIŲ DAILININKŲ DARBU PARODA Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos salėje lapkričio 17 d. surengs Toronto leidžiamas "Moters" žurnalo rėmėjos. Šiai sudėtinėi parodai norima sutelkti lietuvių šeimų įsigytus bei jų namus puošiančius dailininkų kūrinius, kad jais už mažą auką žurnalui galėtų pasigrožėti visi Los Angeles bei aplinkinių lietuvių. Seimos, turinčios tokių kūrinių ir sutinkančios juos paskolinti parodai, prašomos telefonu ar laišku pranešti dailininkų pavardes, turimų paveikslų pavadinimus, jų dydį iniciatorėms: Jūratei Bulotaitė-Avižienienei, 2230 Meadow Valley Terrace, Los Angeles, Cal. 90039, tel. 662-5777; Rūtai K. Vidžūnienė, 23500 Via Galera, Valencia, Cal. 91355, tel. 05-259-7024.

ANATOLIJAUS KAIRIO trijų veiksmų komediją "Popiečio diagnozė" suvaidino po ilgo kuro pertraukos vėl atgijęs Sydnėjaus lietuvių saviveiklinis teatras "Atžala" Australijoje. Premjerą režisavo S. Skorulis. Pagrindinius vaidmenis sukūrė: Petrona — Naujakaičio — J. Dambrauskas, Konstantijus — Naujakaičienė — K. Daugavietė, Naujakaičio dukros — G. Zigaitė, Jono Budrio — P. Rūtenis, dr. Kaunačio — A. Karpis, Jankaus — V. Labutis. Spektaklį stebėjo daugiau kaip 200 žiūrovų.

LIETUVIŲ KALBOS STUDIJOMS Kento universitete, Ohio, šiais mokslo metais skiriami trys keturių valandų ir trys trijų valandų kursai, t.y. iš viso 21 valanda, pilnai užskaitoma siekiantiems B.A. laipsnio ir laikuriam B.S. laipsnio specialybėm. Kursai yra įtraukti į "Critical Language" programą. Tiems, kurie jau studijuoja šiame universitete, reikia kreiptis į "Critical Language" rasti, 119 Bowman Hall, ir išlaikyti pusvalandį trukmės egzaminus, kad būtų nustatytas studento pažengimas mokyti svetimos kalbos. Po to į kursą įsirašoma normalios universiteto studijų registracijos metu. Nestudijuojantys Kento universitete pirmiausia turi kreiptis šiuo adresu: Admissions Office, Rockwell Hall, Kent State University, Kent, Ohio 44242. Sutvarkę šioje įstaigoje priėmimą į universitetą, jie atlieka tą pačią įsijungimo į lietuvių kalbos kursus procedūrą, kaip ir ligšioliniai jau registruoti studentai.

LITUANISTIKOS INSTITUTO prezidiumo pirm. dr. J. Gimbuta pranešimu, be naujai įsteigtą filosofijos skyrių priimtų narių, buvo papildyti ir kiti skyriai. Bibliografijos skyriun išrinktas Kazys Baltramaitis iš Čikagos, kalbos skyriun — Genovaitė Buja-Bijūnienė iš McGill universiteto Montrealyje, literatūros skyriun — dr. Delija Valiukėnaitė iš Bridgewater valstybinės kolegijos Mass., menotyros skyriun — dr. Leonardas J. Šimutis iš Čikagos valstybinio universiteto, dail. Romas Viešulius iš Temple universiteto Tyler meno mokyklos Filadelfijoje, psichologijos-pedagogikos / skyriun — dr. Vytautas Černius iš Temple universiteto Filadelfijoje, Ginutis Procuta ir dr. Agota Sidlauskaitė iš Otavos universiteto, dr. Ina Užgiriene iš Clark universiteto Worcester, Mass. Institutas savo devyniuose skyriuose dabar turi 103 tikruosius narius ir 5 narius talkininkus. Kanadoje gyvena 14 narių. Sekantis LI suvažiavimas bus 1975 m. gegužės 16-18 d. d. Klevelande, Ohio.

KUN. ANTANAS RUBŠYS, Niujorko Manhattan kolegijos Sv. Rašto profesorius, atostogavo Los Angeles Sv. Kazimiero parapijoje ir talkino vietiniams kunigams. Iš Los Angeles jis išvyko dalyvauti Čikagoje įvyksiančiame Biblijos Draugijos suvažiavime. Šį rudenį kun. prof. A. Rubšys, dirbdamas Manhattan kolegijoje, taipgi dėstys pilną Sv. Rašto senoji testamentu kursą Sv. Juozapo didžiojoje kunigų seminarijoje Yonkers, N.Y.

REPUBLIKINĖS MOKSLO IR TECHNİKOS PREMIJAS laimėjo: prof. dr. V. Bliznikas už 1959-73 m. darbų ciklą "Apibendrintų erdvių geometrija", A. Šileika už 1966-73 m. darbų ciklą "Puslaidininkių tyrimas moduliacinės spektroskopijos metodu", J. Baikauskas, V. Gedminas, J. Danielius ir D. J. Zanevičius už 1969-73 m. darbą "Didelių loginių funkcijų mazgų serijos "Varduva" sukūrimas ir įdiegimas", Kauno politechnikos instituto vibrotechnikos mokslinio tyrimo laboratorijos atstovai J. Baltrušaitis, R. Bansevicius, J. Gecevičius, A. Kurtinaitis, prof. dr. K. Ragulskis ir P. Varnauskas už 1967-73 m. darbų ciklą "Precizinių magnetinės atminties įtaisų konstrukcijos, dinaminio tyrimų ir taikymo klausimai", žemės ūkio dr. L. Kažiulis už 1972 m. monografiją "Daugiamečių žolių auginimas pašarui", medicinos dr. J. Lelis už 1970 m. monografiją "Raudonoji vilklė", prof. dr. A. Kudzius už 1955-72 m. darbų ciklą "Vamzdynų gelžbetoninių konstrukcijų taikymo teorija ir praktika", filologas A. Vanagas už 1970 m. monografiją "Lietuvos TSR hidronimų daryba", L. Sepkus už "Lietuvių literatūros vadovėlio XI klasei" 1973 m. III laida, J. Galvydis už 1972 m. vadovėlį "Žmogaus ir pirmųjų žemės visuomenės kilmė ir raida", Premijų nesusilaikė kel vertintojų komisijos atstamai: dr. V. Gaidelis ir E. Montrimo "Elektrografinio atvaizdo susidarymo pagrindai", J. Cipario "Išsūdančiojo išsūdančiojo proceso tyrimai", A. R. Garalevičius, K. Ilginio, A. Mackovskio, V. Nočno ir I. Veselnickio "Progresyvių stogų tyrimas ir įdiegimas statybose".

REPUBLIKINĖS LITERATŪROS IR MENO PREMIJOS paskirtos: V. Bubnui už romaną "Po vasaros dangum", A. Jonynui už eilėraščių knygą "Pasiryzimo metas", A. Matulevičiui-Matučiui už eilėraščių knygą vaikams "Girios televizorius", kompoz. E. Balsui už oratoriją "Nelieskite mėlno gaublio", Vilniaus filharmonijos vyr. dirigentui J. Domarkui už 1972-73 m. koncertinę veiklą ir dail. S. Veiverytei-Liugalieni už tapybos kūrinius. Iš šios menininkų grupės propagandai skirtas ideologinis eilėraščių išsiskiria pernai amžiaus penkiasdešimtmetį atšventęs aklasis poetas Antanas Jonynas. Atrodo, premija jam ir buvo paskirta šios suakties proga, nes jis, kaip poetas, jos tikrai nėra vertas. Vertintojų komisija premijų nepaskyrė sąrašui įtrauktiems kandidatams: Arūnui Žebriūnui ir jo filmų "Grazuolė", "Naktibaltis" kūrėjams, kompoz. J. Bašinskui, dailininkams M. Cvirkėi, V. Karatajui, A. Ličkutei-Jusienienei.

KLAIPĖDOS DRAMOS TEATRAS naujai sezoną pradėjo Palangoje, Birutės kalno papėdėje, vasarotojams suvaidinti J. Tumo-Vaižganto apysaką "Nebylis", inscenuota dramaturgo R. Samulevičiaus. Šiuo spektakliu buvo paminėta lietuviškojo teatro deimantinė suaktis, kuriai pradžią yra davusi Keturaklio komedija "Amerika pirtyje". Klaipėdos dramos teatro oficialus naujasis sezonas savoje scenoje bus pradėtas B. Sruogos "Milžinų pakusmėje" premjera. Vyr. rež. P. Gaidžio pranešimu, naujajame sezono teatro repertuarą papildys dvi originalios pjesės — R. Samulevičiaus "Kaip vėjas laukuose" ir Juozo Marcinkevičiaus "Čiėnksas". R. Vokietijos dramaturgijos festivalyje Klaipėdos dramos teatras dalyvaus su vokiečių dramaturgo B. Brechto drama "Motulė Kuraž".

PETRO VAICIŪNO 84-tąjį gimtadienį paminėjo jo tėviškėje susirinkę Jonavos rajono literatai ir žurnalistai. Iškilinė dalyvavo rašytojai J. Graičiūnas, V. Girdzijauskas, R. Samulevičius, V. Drazdauskas, J. Mačiulis, velionies poeto ir dramaturgo žmona aktorė Tefa Vaičiūnienė. Savo eilėraščių skaite jaunieji literatai, P. Vaičiūno moksleivių poezijos konkurso laimėtojai.

MAZEIKIŲ NAFTOS PERDIRBIMO IMONĖ užims kelis šimtus hektarų, kuriuose yra kraštotyrinės vertės archeologinių paminklų. Mazeikių kraštotyros muzėjaus darbuotojai pernai čia užrašinėjo seniausio gyventojų pasakojimus, vietovardžius, rinko senosios buities reikmenis, o kita archeologų ekspedicija prie Varduos skardžio kasinėjo Kukų kapyną, kuriame buvo rasta vertingų V-VI š. dirbinių. Šią vasarą būsimoje imonės teritorijoje visą mėnesį praleido Mokslo Akademijos istorijos instituto suorganizuoti archeologai, vadovaujami istorijos mokslų kandidato J. Stankaus.

VILNIAUS SPORTO RĖMUOSE keliolika tūkstančių vilniečių turėjo progą susipažinti su populiariaja Argentinos dainininke ir filmo aktores Lolita Tores. Jos koncertų programoje buvo argentiniečių, ispanų, portugalų, italų ir prancūzų dainos. Klausytojai betgi šilčiausiai sutiko jos filmo "Meilės amžius" melodijas, šaliausiai — "Pamaskių vakarų" ir senoviško romano "Juodos akys" junginį. Solistei akompanavo estradinis ansamblis ir pianistas kompoz. Lalo Benites.

V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINE MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 6,8 milijonų dolerių

Kasos valandos:	Moka už:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 2 metų9%
Antradieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias-savings s-tas 8¼%
Ketvirtadieniais 10 - 7	depozitų-čekių s-tas6%
Penktadieniais 10 - 8	Duoda paskolas:
Šeštadieniais 9 - 12	asmenines iki \$10.0009%
Sekmdieniais 9.30 - 1	nekiln. turto iki \$70.0009%

Skyrius Anapilyje veikia sekmdieniais nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Saugesniai žiemos sezono važinėjimui patikrinkite

savo automobilius pas

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.

(tarp Dundas ir College)

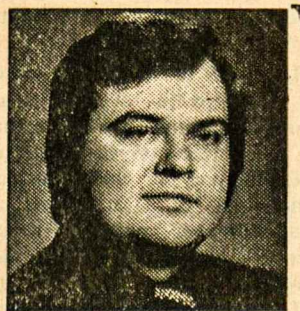
Atliekame visus autovežiminių mechaninius pataisymus — priekinių ratų išlyginimą (wheel alignment), ratų išbalansavimą ir kt. Parduodame MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. padangas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas. Savininkas FRANK PETIT

BEST ELECTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkstus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimos apsaugą
- studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life

Raštinė: 363-7881

2 Carlton St., suite 714

Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Norintiem pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę su malonumu sąžiningai patarnaus Mrs. H. BAILEY (BALČIONIENĖ) United Trust Co., 2320 Bloor St. W. tel. 762-8255 Namų: 535-0513

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)

persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

Lietuviai labai stipriai reikiąsi sklandymo sporte. Neseniai įvykusioje Sov. Sąjungos sklandymo pirmenybėse kaunietė Regina Garmutė 200 km trikampio varžybose iškovojo I v. Buvo vykdomi 3 pratimai. Absoliučiai Sov. Sąjungos sklandymo meistrė tapo R. Garmutė. Lietuvos komanda, kurią sudarė Leonas Siupins, Vytautas Šliumba ir Regina Garmutė, 9 respublikų varžybose laimėjo II v. Sklandymo varžybos moterims vyko Kaune, o vyrams Oriole.

Paėjiausių rutulininkų varžybose Vilniuje Rimantas Plungė nustumė rutulį 20.04 m.

Europos stalo teniso jaunių pirmenybėse Geopingene V. Vokietijoje sovietų rinktinė laimėjo II v. Joje žaidė ir vilnietis M. Krejeris.

Vilniuje įvyko atrankinės jaunių lengv. atletikos rungtynės. Vilnietis Vidas Katilius pasiekė neblogą pasiekimą, peršokdamas 2.09 m. Raimundas Kazlauskas peršoko 2.05 m.

Jaunučių krepšinio pirmenybėse Maskvoje gerai žaidė Lietuvos atstovai — baigminėje grupėje nugalėjo Tartu 67:50 ir Taliną 57:41.

Lengvosios atletikos rungtynės Stuttgarte K. Sapka suolyje į augštį laimėjo I v. Esant nepalankiom oro sąlygom, jis peršoko 2.14 m.

TENISO IR ATLETIKOS VARŽYBOS

Tarpapygardines lauko teniso ir lengvosios atletikos varžybas, S.A.L.F.A.S.S. pavesta, rengia Kanados sporto apygarda, vadovaujama O. Kušneraičio, rugsėjo 21 ir 22 d.d. Toronto. Dalyvaus visų keturių sporto apygardų atrinktų sportininkai, sudarydami paskiras komandas. Lauko tenise bus po du žaidėjus komandoje. Bus žaidžiama Davis Cup sistema. Viena komanda nuo apygardos kiekvienoje amžiaus grupėje — vyrų, jaunių ABC, moterų, mergaičių A, B ir C. Amžiaus kvalifikacijos — pagal krepšinio ir tinklinio nuostatus. Lengvosios atletikos varžybose dalyvaus vyrų, jaunių B ir C klases, moterų, mergaičių B ir C klases. Smulkesnės informacijos išsiuntinės visiem sporto klubams.

BALTIEČIŲ GOLFO PIRMENYBĖS

Rugsėjo 8 d., 1.30 v.p.p., Gormley golfo aikštyne įvyks baltiečių golfo pirmenybės, rengiamos estų. Rengėjų telefonas 691-6003. Pirmenybėms komandas sudaro 12 žaidėjų. Gormley aikštynas yra prie Don Valley-Woodbine. A. S.

VYČIO LENGVAATLECIAMS

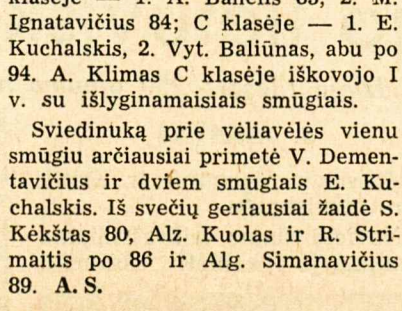
SALFASS tarpapygardines lengv. atletikos varžybas įvyks rugsėjo 21 d. Toronto. Pasiruošti šiai sporto šventei Vyčio sporto klubas kviečia suinteresuotus lengvaatlečius su-

sisiekti su Vyčio klubo atstovais. Vyrų ir berniukų prašomi kreiptis pas Liną Saplą tel. 654-9052, o moterų ir mergaitės — pas Raminę Underlytę tel. 766-1718. Klubų valdyba

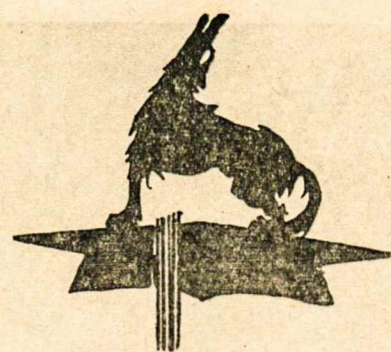
VYČIO GOLFO PIRMENYBĖS

Rugsėjo 25 d. Glen Eagle golfo aikštyne įvyko uždaro (ne atviros, kaip buvo skelbiama anksčiau) golfo pirmenybės. Dalyvaus apie 40 golfinkų. Stai geriausiai žaidžiusių eilė: S. Podsideckis 78, A. Sergautis 79, S. Kėkštas 80, A. Banelis, A. Stauskas ir V. Sergautis po 83, M. Ignatavičius ir V. Dementavičius po 84, Alz. Kuolas, R. Strimaitis ir P. Stauskas po 86, V. Balseys (B) ir A. Grabauskas po 87, A. Simanavičius 89. Šį kartą, kad ir sunkiame aikštyne, gerai sužaidė ir moterys, ypač G. Kuchalskienė, kuri pirmą kartą peržengė 100 ribą — 99. Taip pat gerai žaidė ir E. Kėkštienė — 101. Jaunių klasėje I v. tik po peržaidimo laimėjo V. Sergautis 83. Su tokia pat pasekme A. Stauskas buvo antras, III v. iškovojo A. Grabauskas — 87. Vyrų grupėje pirmas vietas iškovojo: A klasėje — I. S. Podsideckis 78, 2. A. Sergautis 79; B klasėje — I. A. Banelis 83, 2. M. Ignatavičius 84; C klasėje — I. E. Kuchalskis, 2. Vyt. Baliūnas, abu po 94. A. Klimas C klasėje iškovojo I v. su išlyginamaisiais smūgiais.

Svidinuką prie vėliavėlės vienu smūgiu arčiausiai primetė V. Dementavičius ir dviem smūgiais E. Kuchalskis. Iš svečių geriausiai žaidė S. Kėkštas 80, Alz. Kuolas ir R. Strimaitis po 86 ir Alg. Simanavičius 89. A. S.

Lietuviai ir lietuvaitės mokosi šaudymo meno

Studentų žinios

Pirmas studentų klubo susirinkimas — vyno ir sūrio balius bus penktadienį, rugsėjo 13 d., 7 v.v., Hart House Music Room, universitete. Kviečiame visus studentus, ypač naujus narius. Klubui gali priklausyti visi Toronto universiteto, York universiteto ir visų kolegijų studentai. Taip pat kviečiame dalyvauti XIII skyriaus mokinius. Studentų valdybai trūksta vieno nario be apibrėžtų pareigų. Pirmame susirinkime galėsite išlyti asmenis tai pozicijai.

Mažai beliko bilietų kelionei į Stratfordą. Siųskite čekius Sigitai Dūdaitei, 787 Jane St., Apt. 906, Toronto, M6N 4B7.

Dėkojame Linui Imbrasui už puikiai nupieštą studentų klubo emblemą (Gėlėžinis vilkas).

Skautų veikla

• Romuvos XII stovykloje ginklo naudojimo specialybės egzaminus išlaikė: s. v. vyr. sklt. Algis Kobelskis, s. v. sklt. Vytenis Gotceitas, vyr. sk. Rita Matveckaitė, s. v. sklt. Ramūnas Saplys, j. sk. valt. Antanas Stauskas, j. sk. Paulius Stauskas. Šaudymo varžybose iš 22 k. ir 20 jardų atstume iš 150 galimų taškų 3 daugiausia surinkę taškų savo grupėje laimėjo trofėjus: skautės 12-14 m.: Laura Leonavičiūtė — 106, Dana Barakauskaitė — 94, Ramona Urbonaitė — 92; skautai 12-14 m.: Raimundas Turūta — 109, Edis Slapšys 77, Edis Augaitis 71; skautės 14-16 m.: Judita Melnykaitė 97, R. Pilipavičiūtė 89, Julija Bekerytė 83; skautai 14-16 m.: Paulius Stauskas 131, Gintaras Karosas 119, Ričardas Punksis 108; skautai-ės 16-18 m.: Antanas Stauskas 128, Andrius Veleckis 117, Val. Asevičius 115; skautai-ės virš 18 m.: Vytenis Gotceitas 141, Rita Matveckaitė 140, Ramūnas Saplys 133.

Soviniam aukso: Angelė Česnulienė iš Paris, Ont., \$5, Toronto medžiotojų ir žūklautojų klubas "Taurus" \$30, Hamiltono med. ir žūkl. klubas "Giedraitis" \$40. Soviniai papiginta kaina buvo gauti iš North Sylva Co. Skautam-ėm virš 18 m. trofėjus dovanavo A. Povilaukas iš Ancaster, Ont. VI. Pūtvio šaulių kuopos Toronto pereinamąją trofėją laimėjo L. K. Mindaugo draugovės Sernų skltis. D. L. K. Algirdo šaulių kuopos Hamiltone pereinamąją trofėją laimėjo Vaidilūčių draugovė iš Detroito. Visiems dovanojusiems soviniams ir trofėjams nuosirdus aciu. Plaukimo trofėjas 12-14 m. grupėje laimėjo: Rima Petkutė ir Jonas Miniota-Kuzmas. Laivėlio naudojimo trofėjas 14-16 m. grupėje laimėjo Vida Turūtaite ir Gintaras Karosas. V. K.

ligišolinę liniją, kurios dėka nelegalius streikus pradėję pastininkai ir aerodromų gaisrininkai netgi susilaukė oficialaus pažado, kad jie nebus baudžiami už sutarčių sulaužymą. Vėdamasis turi prasmingą pavadinimą "Cowardice in government". Pasak "The Globe and Mail", baigstus pataikavimas nelegaliems streikininkams užaugina dar didesnius ragus. Šia proga paliečiamas ir 600 grūdų pakrovėjų darbo sulėtinimas Vankuveryje, privedęs prie grūdų elevatorių uždarymo. Vieni jį vadina streiku, kiti — pačių bendrovių užsidarymu. Federacinės vyriausybės tarpininkas yra pasiūles atlyginimus padidinti 61%, nors pakrovėjų valandinis uždaro vidurkis jau yra apie \$5. Darbo sulėtinimas ir jo visiškas nutraukimas suvels \$350 milijonų vertės kviečių pristatymą komunistinei Kinijai, kuri kitą kartą kviečius gali pirkti JAV ar Australijoje. Federacinės valdžios siūlo 61% atlyginimų padidinimą spauda laiko nerealiu, skatinančiu infliaciją. Kviečių tiekimu Kinijai turėtų pasirūpinti federacinis parlamentas, tačiau premjeras P. E. Trudeau nežada šaukti jo specialaus posėdžio ir laukia iš anksto numatytos rugsėjo 30 d. datos.

Siemetiniai streikai jau yra pasiekę naują rekordą. Per pirmą pusmetį dėl streikų buvo prarasta 5.205.060 žmogaus darbo valandų. Kanados statistikos duomenimis, šis valandų skaičius yra dvigubai didesnis, negu per 1973 m. pirmąjį pusmetį. Kanados statistika taipgi atkreipia kanadiečių dėmesį į nemalonų faktą, kad metinė infliacija pakilo iki 14,5%, o pramonės augimas visiškai sustojo šių metų antrajame ketvirtyje. Senasis politikas J. Diefenbakeris Kanadai jau pranašauja ekonominį sulėtėjimą, kuris gali būti depresijos pradžia sekančių šešių mėnesių laikotarpyje.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

MANSFIELD, ONTARIO, ūkis — 4½ akrų žemės su trobesiais, du tvartai, prie gero asfaltuoto kelio, graži aplinka su šaltinio upeliu; savininkai išvažiuoja į Albertą; papiginta kaina; dėl smulkesnių informacijų skambinkite St. Dargiui.

RONCESVALLES GATVĖ, duplexas — 9 kambariai, 3 vonios; prašo \$69.000.—. Duplexas — 12 kambarių; prašoma kaina \$79.000.—.

BLOOR — ALHAMBRA, atskiras 11 kambarių mūrinis namas, 5 virtuvės, 4 prausyklos, viskas naujai atremontuota, dvigubas garažas, gilus sklypas, netoli Lietuvių Namų, namas be skolų. Įmokėti apie \$20.000.

BLOOR — DUNDAS, visai nauji 6 kambarių kvadratinio plano, mūriniai namai, garažai su privačiu įvažiavimu, ramioje gatvėje, netoli Bloor požeminio bei krautuvių. Bus baigti maždaug už 3 mėnesių.

Turime gerą pasirinkimą namų High Parko rajone

ir visame vakary rajone.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AL. GARBENS

Namų tel. HU 9-1543

Pr. KERBERIS

Namų tel. LE 5-1584

St. Dargis namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
6% už depozitus	9% už asm. paskolas
8¼% už taupymo s-tas	
9% už 1 m. term. dep.	8½% už mortgičius

Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmdienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma

Toronto 3, Ontario NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor • Sąžiningas patarnavimas.
perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę bet kuriame rajone.
102 Riverwood Parkway Telefonas
Toronto, Ontario M8Y 4E9 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo

reikalus ir MISSISSAUGA apylinkėje

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstigos: 537-3431

Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos

lentos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbals

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI

IS BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro,

ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Ivairūs spaudos

darbai: leidiniai,

programos,

visi verslo bei

reklaminių

spaudinių

771 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

LIETUVIAI SAVININKAI

LIETUVIAI SAVININKAI

LIETUVIAI SAVININKAI

LIETUVIAI SAVININKAI

LIETUVIAI SAVININKAI

LIETUVIAI SAVININKAI

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turmas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON St., Toronto, Ont.

30 DEWSON St., Toronto, Ont.

30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

AUSTRALIJA SUJUDINO

Zinia, kad Australijos vyriausybė teisiskai pripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupaciją įjungimą į Sovietų Sąjungą, smarkiai sujudino Čikagos ir apylinkių lietuvių. Šie, nieko nelaukę, ėmėsi akcijos, juoba, kad mūsų mieste yra ir dviejų pagrindinių organizacijų centrai: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Amerikos Lietuvių Tarybos. Neutrašiusi asmeninių labai sunku nustatyti, kas pirmiausia davė ženklą siųsti Australijos vyriausybei, jos opozicijos vadams bei Australijos konsulatams protesto telegramas, peticijas ir p.n. Jei skaitai tik „Naujienų“ dienraštį, tai pastebi, kad visai tai akcijai ženklą davusi ALTA. Tuo tarpu vadovaujantis „Draugo“ dienraščiu, išėina kitaip: pirmiausia dienraštis davusi PLB valdyba, į telegramų siuntimo patarnavimą įjungusi jaunimo tarnybą. Pradžioje centras buvo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Rūšių centre, vėliau persikėlė į „Margučio“ įstaigą. Bet „Draugo“ dienraštis, 1 psl. paskelbęs pagrindinę informaciją, išskėles PLB v-bos iniciatyvą, dar pridėjo, kad „taip pat ir Amerikos Lietuvių Taryba ragina visus lietuvius siųsti protesto telegramas...“ Kai po poros dienų apie ALTOS telegramų siuntimo tarnybą buvo įdėta kita žinutė, ji jau ėjo kaip... apmokamas skelbimas. Tuo tarpu apie PLB v-bos suorganizuotą jaunimo tarnybą telegramų siuntimui žinios buvo dedamos beveik kasdien ir ne kaip apmokami skelbimai, bet kaip informacija skaitytojams: pirmą dieną telegramų išsiųsta 160, po to jau 330, dar vėliau 500 ir t.t. Pagaliau ir PLB pirm. inž. B. Naliniu laiškas iš Australijos opozicijos vad. B. M. Snedden, kad „opozicija protestuoja prie Baltijos valstybių okupacijos pripažinimą...“ Tuo tarpu „Naujienose“ apie PLB veiklą, tikrai gyvą bei sveikintą, berods, nė žodžio.

RENKASI VETERANAI

Rugsėjo 27 d., 9 v.r., „Pick Congress“ viešbutyje Čikagoje įvyks 34-asis Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, o po jo — Amerikos lietuvių kongresas, šaukiamas ties paties ALTOS. Į kongreso garbės komitetą jau sutiko įeiti apie 150 JAV Kongreso narių ir gubernatorių. Skačiai gražūs, bet ar iš to bus mums kokia nauda, parodysi ateitis. Tarp iš anksto atsiuntusių kongresui sveikinimų minimas ir valstybės sekretorius Henry Kissingeris. Kongreso programoje trys pagrindinės paskaitos: dr. Br. Kaslo „Žmogaus teisės Sovietų Sąjungoje“, De Paul un-to tarptautinės teisės prof. Cherif Bassiouni — „Apie Lietuvos teises į laisvę ir išvėjų veiklą“ ir jaunosios kartos žurnalisto Alg. Rukšeno — „Apie jaunąją lietuvių inteligentiją ir laisvinimo darbą“. Kongreso uždarymo progą didžiulis banketas su menine programa. Pamaldos numatytos miesto centre esančioje Sv. Petro šventovėje. Mišias atšaus Europos lietuvių vysk. A. Deksnys, pamokslą pasakys prel. J. Balkūnas, giedos „Dainavos“ ansamblis. Rengiantis kongresui, dabartinis ALTOS informacijos vedėjas kun. J. Prunskis parengė idomų įvadą: padarė pa-

ČESNAKAS - SVEIKA TAU

Kaip puikus, natūralus prieskonis, česnakas šimtmėčiui buvo vartojamas tikėtinauose vald. Europojei vartojo česnaką daugelį metų kaip maisto, turintį natūralaus maisto savybių. ADAMS GARLIC PEARLES turi savybę arynos česnakų alvyos. ADAMS GARLIC PEARLES buvo par-dovėjimui per 35 metus ir potenkiniu tūkstentais vartotojų. Dar šiandien nupirki ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatysi, kaip šis puikus, natūralus produktas tau patiks. Kapsulės pavidalo neturi nei kvapo nei skonio!

MEDUS - reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas Induose ar kormuose. Iš bityno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

SKAITYTOJAI PASISAKO

LITUANISTINĖ STOVYKLA

VI. Ramojus „T2“ skiltyje „Čikagos lietuvių horizonte“ rugpjūčio 15 d., pasiremdamas kun. J. Vaišnio, SJ, informacija apie lituanistikos savaitę Beaumonto stovyklavietėje prie Klevelando ir padaręs tos savaitės teigiamą vertinimą, skiltį baigia tokiu sakiniu: „Iš šalies teko nugirsti, kad PLB valdyboje nuomonės kitokios. Bet iki šio laiko gal jos pasikeitė“.

Mums tikrai gaila, kad VI. Ramojus PLB valdybos nusistatymą vertina nuogirdomis „iš šalies“. Kažin ar negeriau tikty premijuotam žurnalisti PLB valdybos nuomonės teirautis pačioje PLB valdyboje, sakykim, kad ir pas jos sekretorius, kur ta nuomonė yra užrašyta nutarimų protokoluose. Būty pakakė tik pakelti telefono ragelį, išsukti sekretoriaus numerį. Taip rašyti jam nebebūty likę pagrindo, nes PLB valdyba šią stovyklą rėmė, skatino jaunimą ją organizuoti, kvietė kursantus į ją vykti, Lietuvių Fondą prašė skirti lėšas, jos pasiekimu džiaugiasi ir šiekia, kad tokios rūšies stovyklos būtų plečiamos, taptų tradicija ir vyktų kas metai. Tuo klausimu PLB valdyba kitokios nuomonės niekada neturėjo. Kas visuomenę kitaip informuoja, klaidina.

Bronius Nainys,
PLB valdybos pirmininkas

NEUŽTENKA PROTESTU

Stalinus su Hitleriu 1939 m. rugpjūčio mėn. sutarė pasigrobtį ir pasidalinti Pabaltijo valstybes. Dėlto Hitleris pradėjo antrąjį pasaulinį karą. Taip karo pradžioje buvo okupuotos Pabaltijo valstybės pirmiausia Stalino, vėliau Hitlerio ir vėl Stalino. Komunistų naudojamu metu visa tai buvo pavadinta tautų „išvadavimu“. Rusai „išvadavo“ ne tik Pabaltijį, bet ir visą vidurio Europą iki Čekoslovakijos.

Pabaltijo reikaluose pirmieji išdavikai buvo švedai, atidavę baltiečius pabėgėlius rusams tuojau po antro pasaulinio karo. Rusai juos sušaudė ar kitaip nukankino. Baltiečių kraujas suteršė švedų tautos rankas ir sąžinę. Antroji valstybė, kuri pasigrobė Baltijos valstybių turėtą

Calgary, Alberta

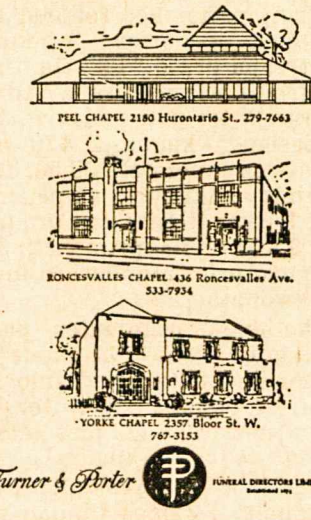
GEGUŽINĖ. K. L. Draugijos rengiamai gegužinei vieta buvo surasta už miesto ribų Northcott ūkyje. Oras pastatė gražius. Visi gražiai pasilinksmino. Jauniems patiko žaidimai, lenktynės, kurias įdomiai pravedė J. Karpa. Nė vienas iš vyresniųjų nelaimėjo dovanų, nors labai stengėsi nelsikiti nuo jaunimo. Bingo lošimą ir loteriją tvarkė A. Mackevičienė, M. Vanagaitienė, J. Yauga, V. Kučinskienė, L. Ammon. Buvo daug bilietų išpirkta, nes kiekvienas tikėjosi laimėti. Ši vasara Alberto buvo labai trumpa. Daugiau pramogų nebenuomama lauke surengti. K. L. Draugijai vadovauja jau antrus metus pirm. A. J. Mackevičius.

IKURTUVES. Neseniai atskėlusius V. Mackevičius iš Montrealio ir apsigyvenusius už miesto ribų naujos savo šeimos patalpose atvyko pasveikinti draugu būrelis. Dalyvių vardu A. Karpienė ir Ev. Ammon įteikė dovanas. Šiais metais Kalgario lietuviai turėjo daug asmeninių pobūvių — vestuvių, krikštynų, suktuvių. A.

VITALITY

Natūralaus maisto, vitaminų, kosmetikos ir įvairių dovanų **KRAUTUVĖ**.
3288 Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ont. • Tel. 259-8364
R. Statulevičius

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

bankuose aukšą, buvo Anglija. Iš valstybės vadų, kurie susikrovė turus per eilę šimtmečių iš vergų ir kolonijų, netenka laukti teisybės nusikraustų tautų labui. Jie yra garsūs visokia prekyba. Australijos vyriausybė pasekė anų pavyzdžiais, pripažindama Pabaltijo valstybes rusų komunistų valstybės nuosavybe. Aišku, didžiausias australiečių principas buvo prekyba, o ne žmonių laisvė. Jie gali prekiauti žmonėmis, jie gali parduoti tautas, jei tik gerai gauna.

Neužtenka rašyti Australijos vyriausybei protestus, reikia skelbti pasauliui apie jų valstybės nemoralą, su Jungtinių Tautų charta nesiderinantį elgesį. Reikalaujama laisvių valstybiškai neišsivysčiusioms Afrikos tautoms, o paneigiama istorijoje ilgą laiką kultūringai gyvenusioms tautoms laisvė. Australija tuo būdu prisidėjo prie Stalino ir Hitlerio susitarimo įvykdymo, prie tautųžudystės.

V. Kievinis

SKAUDU BUVO

Perskaicius straipsnį „Jo pulkas nenorėjo pasiduoti sovietams“, man iškritę džiaugsmo asara, kad buvo lietuvių, kurie nenorėjo laisvės atiduoti geruoliui. Tik gaila, kad to laiko vyriausybė nematė laisvės varpo, kuris buvo su įrašu „Tas nevertas laisvės, kas negina jos“.

Kai ėjau į kaimo mokyklą, mokytojas sakydavo, kad reikia Lietuvos kariuomenei daugiau ginklų. Tuomet mes atiduodavom savo paskutinį 10 centų ginklų fondui. Bet kai sužinojau, kad viską atidavė priešui, nors tuo laiku tik jaunuolis buvau, buvo labai skaudu.

V. Pniauskas

Portage La Prairie, Manitoba

DAR VIENA VASARA liko praityje. Siemet Vakarų Kanadoje derlius nebus rekordinis, nes pavasaris buvo šlapas, šaltas, javai buvo pasėti pavėluotai. Vasara buvo sausa, augstose vietose pašėliai nudžiūvo. Dabar pradėjo lyti, bet jau pervėlu. Kažin kaip valdžiai seksis išpildyti kviečių pardavimo sutartis kitiem kraštam.

Šie metai Manitobos lietuviams buvo derlingi kultūrine prasme. Winnipege buvo surengta ilgai laukta Lietuvių Diena, palikusi gražių prisiminimų. Trijų rytinių miestų — Toronto, Hamiltono ir Londono — meno sambūriai parodė savo jėgas. Iš tikrųjų buvo ko pasižiūrėti ir pasiklausyti. Nė vienam išpaudė asarą lietuviška daina, kurios čia mažai girdime. Be to, kairurie sambūriai aplankė tolimas lietuvių kolonijas — pasiekė net Vankuverį. Atsiliepiamai gražūs iš visur. Didžiujomės tavi- mi, jaunime, ir jūsų mokytojais. Jūsų balsą girdi ir jūsų šokių mato net P. Amerikos valstybės.

L. Dienos rengėjų komitetą Winnipege sudarė po II D. karo atvykę tautiečiai. Kairurie komiteto nariai norėjo L. Dienai išnuomoti dvi sales — vieną jaunimui, kitą — seni- mui. Apversčiusi vėsidėlo buvo išnuomota viena didelė salė. Ir kaip gražiai visi sutilpo!

TRADICINĖ FOLKLORAMA buvo surengta ir šiomet. Tai visų tautybių pasirodymas savo būstinėse — paviljonuose. Jų buvo apie 30. Prie lietuvių paviljono buvo užrašyta „Lithuanian — Kaunas“. Matyt, laikam nepatiko Kauno pavadinimas ir užte- pė juodais dažais. Viduje buvo įrengta parodėlė, tvarkingai išdėstyta. Iš- didžiai kabojo Suvalkų trikampio lietuvalių išaustas rankšluostis su Lie- tuvos himnu ir Gedimino stulpais. Folklorama truko 8 dienas. Mūsų rengėjams teko didelis darbas — vis- ką surinkti, sutvarkyti, įrengti ir aiškinti publikai ištisus 8 dienas. Šį darbą daugiausia atliko darbščios Winnipeg lietuvaitės — moterys ir čiagimės mergaitės. Jos buvo pasi- puošusios tautiniais drabužiais ir se- gijo svečiams tautinius ženklelius. Teko nugirsti, kad lietuvių paviljo- ną aplankė apie 10.000 asmenų. Čia vakarienei valgė ir miesto burmistras Džiuba su palydovais.

Kiekvienas paviljonas rinko savo karalaite. Lietuviams atstovavo Iru- tė Marozaitė, čia gimusi ir augusi šauni lietuvaitė, puikiai kalbanti lie- tuviškai. Iršų paviljonų karalaite buvo išrinkta ukrainietė.

Daug lietuvių sielojosi dėl lietu- vių paviljono tradicinio „Vilniaus“ vardo pakeitimo į „Kauną“. Sakė: „Mes be Vilniaus nenurimsim“. Ki- tais metais turėty būtų gražintas Vi- lniaus vardas tautiniam paviljonui.

Aplamai, Lietuvių Bendruomenė pastaruoju metu buvo gana darbi- ti. Ypatinai šiomet buvo daug nuveik- ta patyrusių pirmininku Eimantu.

P. Liaukevičius

ŠYPSENOS

V. Sekspyras, stebėdamas sa- vo tragedijos „Ričardas III“ re- peticijas, nugirdo dviejų jaunų artistų pokalbį. „Dešimtą va- landą pabelsk tris kartus į mano duris“ — kalbėjo aktorė. — Aš paklausiu: „Kas čia?“ Tu turi atsakyti: „Ričardas Trečiasis“.

Sekspyras nuėjo prie artistės durų kevirčiu valandos anks- čiau ir, pasakęs slaptąžodį, bu- vo įleistas. Nors apgaulė paaiš- kėjo, bet artistė, pamąčiusi, kad ją aplankė patsai Sekspyras, greit nusiramino. Sutartu laiku prie artistės namų atėjo jos my- limasis. Sekspyras atidarė langą ir tylia paklausė: „Kas čia?“

— Ričardas Trečiasis, — pasi- girdo atsakymas.

— Ričardas pavėlavo, — atsa- kė Sekspyras, — Vilhelmas Nu- kariautojas jau užėmė tvirtovę.

Atsarga gėdos nedaro

Sergantis vyras žmonai: — Mano valandos suskai- tos, todėl pasakyk atvirai: ar mane tikrai mylėjai?

— O jeigu nemurimi?...

Skirtumas

Mark Twain buvo paklaustas, koks yra skirtumas tarp klaidos ir neapsižiūrėjimo.

— Matot, jei vietoj savo pa- prasto lietsargio paimsi svetimą gerą lietsargį, tai bus klaida, bet jei vietoj savo gero lietsar- gio paimsi svetimą menkavertį, tai bus neapsižiūrėjimas.

Mokyns — mokytojui: Esate užuomara. Juk to paties mane klausėte jau praėjusią savaitę. Tada sakiau, kad nežinau.

Parinko Pr. Als.

Užsakykite dabar per
INTERTRADE
EXPRESS CORP.
GERIAUSIĄ DOVANĄ
LIETUVĄ
(dabar geriau nei buvo anksčiau)

SPECIALIUS RUBLIŲ PAZYMEJIMUS
INTERTRADE EXPRESS CORP. jums pirmiau patarė ir jūsų giminės su tuo sutiko. Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės galės nu- sipirkti ką tik nori už dalį reguliarios kainos. Tai lyg kad neumtum ir krautuose su \$100 ir gautum \$200 ar \$300 vertės prekių ar net daugiau.

Intertrade Express Corp. mielai gali atsiųsti įrodymus visai nemokamai. Specialūs rublių pažymėjimai gali būti iškeičiami į pinigus, t. y. į reguliarius rublius augščiau v e r t e.

PILNAI GARANTUOTA GERIAUSIAS PRISTATYMAS
Pristatoma per 3 savaites. Mokama už specialų rublį \$2.60. **ŠI KAINA APIMA VISKĄ — JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ PRASYKITE MŪSŲ NEMOKAMU LIUSTUOTU KATALOGU**

Užsakykite dabar tik per **INTERTRADE EXPRESS CORP.**
125 East 23rd St., Fifth floor
New York, N.Y. 10010, USA.
Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai

Garantuotas skubiausias pristatymas.

Prašome rinktis ir šių naujų modelių

„ZIGULIS“ VAZ 2101 \$3494.00

Naujasias pagerintas Eksportinis modelis „ZIGULIS“ VAZ 2103 \$4007.00

Station Wagon „ZIGULIS“ VAZ 2102 \$3853.00

Eksportinis modelis „MOSKVIČIUS“ 412IE \$3544.00

„MOSKVIČIUS“ 408 IE \$3259.00

Station Wagon „MOSKVIČIUS“ 426IE \$3698.00

Station Wagon „MOSKVIČIUS“ 427IE \$3968.00

„ZAPOROŽEC“ ZAZ 968 \$2234.00

„ZAPOROŽEC“ ZAZ 968 E naujas \$2389.00

Visos kainos JAV doleriais

Prašykite mūsų specialų biuletenį su automobilių ir apartamentų iliustracijomis VARTOTI DRABUŽIAI

Svarbu žinoti lankytojams iš Sovietų Sąjungos. PRASYKITE MŪSŲ SPECIALIŲ BIULETENIŲ

Mes turime 25 metų patyrimą ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

DABARTIES ŠVIESULIAI IR...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

recognized the illegal incorporation of Lithuania and the other two Baltic States into the Soviet Union. This action by the Government of Australia manifestly disregards the fundamental principles and aims of the United Nations Charter, the 1960 United Nations Declaration on the inalienable right of all people to the national independence and the basis of the decision at the Nuremberg War Crimes Trials holding that annexations made are not only illegal but also punishable.

What a tragic irony of the fate: This recognition was granted on the eve of the 35th anniversary of the Stalin-Hitler secret deals — the Molotov-Ribbentrop Pact of August 23, 1939 — which sealed the Soviet aggression against Lithuania, Estonia, and Latvia and led to the Second World War.

On behalf of the Lithuanian people I represent, I have the honour to ask you to convey to your Govern- ment my most vigorous and solemn protest against its action of recogni- tion that implicitly justifies the above mentioned nefarious Pact and furthers the Soviet colonial expan- sion.

I expect that the Government of Australia will change its attitude toward the Baltic States as being most obviously contrary to the basic rights of nations including the uni- versally recognized principle of national self-determination.

Accept, Sir, assurances of my highest consideration.

Yours sincerely,

JONAS ŽMUIDZINAS,
Acting Consul General of Lithuania

KLB krašto valdybos vardu jos pirm. inž. E. Čuplinską pa- siuntė protesto laišką Australi- jos premjerui E. G. Whitlam, Parliament House, Canberra, ACT 2600, Australia. Stai jo tekstas:

Sir,
On behalf of Canadians of Lithua- nian origin we wish to express our most vigorous protest and deep dis- appointment at the announcement by the Government of Australia of the granting of „de jure“ recogni- tion to the annexation of the Baltic states by Soviet Russia.

At a time when the last of the colonial empires is crumbling in Af- rica, Australia chose to abet and strengthen the largest colonial em- pire in Europe. Although well aware of the aspirations of the Baltic peo-

ple to be free of foreign domination, and of the crimes being perpetrated by Russia against the Baltic people yet today, Australia has taken this infamous calculating step in complete disregard of the moral and judicial principles involved.

It is saddening that the democra- tic Australia also chose to disregard the will and just aspirations of its own concerned citizens, the minori- ties of Baltic and East European origin. A basic tenet of democracy — respect for minorities — has been violated without cause.

We implore the Government of Australia to review its decision and to reverse it.

Panašaus turinio telegramą Australijos premjerui pasiuntė Kanados Baltiečių Federacija. KLB krašto valdyba paragino siųsti protesto raštus N. Zelan- dijos vyriausybei. Protestuoti turėtų ne tik Bendruomenės apylinkės, bet ir organizacijos.

VANCOUVER, B.C.

VIETINIS SAVAITRAŠTIS „The B.C. Catholic“ rugpjūčio 7 d. laido- je išspausdino „T. Žiburių“ redakto- riaus laišką, dėkojantį už anksčiau paskelbtą straipsnį „Lithuanian Church“. Laiške pabrėžiamas Van- kuverio laikraščio įžvalgumas bei drąsumas skelbti tiesą apie Lietu- vos tikinčiųjų būklę. — Paprastai trumpi laiškai paskatina redakci- jas duoti daugiau informacijų rūpi- mais klausimais ir atkreipti skaity- tojų dėmesį.

KUN. I. GRIGAITIS dėl nenuma- tytų kliūčių negalėjo išvykti atosto- gy į Argentiją. Jis vėl rūpinasi dvi- siniais lietuvių reikalais. Naujasis jo adresas: Rev. I. Grigaitis, 205-1109 Harwood St., Vancouver, B.C., V6E 1R7. Kor.

PARDUODAME LIETUVISKUS sūrius, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. **SUPERIOR SAUSAGE Co.**
1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prie Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neauš- tos kainos. Gaunami kontakto- lėšiai (contact lenses).

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(k a m p a s Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsa- kymus atliekame pagal projektus ir taip pat tu- rime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne- skubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas Namų telefonas
278-2757 278-4529

FRANK BARAUSKAS Limited REALTOR

3828 Bloor Street West, Islington, Ontario
231-6226

- Didelis namų pasirinkimas Islingtone, Mississaugoje ir užmiesčiuose
- Finansuojame įmokėjimus, sudarome naujus mortgičius
- Perkame ir parduodame mortgičius
- 10 asmenų pasirošę jums patarnauti

INSURANCE W. G. Drescher Insurance ir Frank Barauskas Insurance Agency Ltd.

Visų rūšių drauda • **VALTERIS DRESERIS**
• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. — 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ry- to iki 6.30 val. vak. Šeštadie- niais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. TREČIADIENIAIS uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerčiniai
249-2067 WALTER DAIGNIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Tel. 535-1258

• — UZSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šol- dūtuvi ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilių, prašome pirmą pasiteirauti, nes automobilių skalčius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. SĄŽININGAI ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5

Anapilio žinios

— Parapijos persikėlimo koncertas-pobūvis įvyks rugsėjo 21, šeštadienį, 5.30 v.v. Programoje: trumpa oficialioji dalis, Hamiltono mergaičių choras "Aidas", vadovaujamas sol. V. Verikačio, vakarienė, šokiai. Sekančią dieną, sekmadienį, 11 v.v., padėkos pamaldos.

— Rugsėjo 31 d. Sv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje palaidota a.a. dail. Irena Gurevičienė, rugsėjo 3 d. — a.a. Bronius Ambakas iš Keswicko, Ont. Velionių šeimoms nuosirdi užuojauta.

— Šį sekmadienį — lietuvių maldininkų kėlionė į Midlandą (žiūr. atskirą pranešimą). Ryšium su šikilmėmis Midlande, šį sekmadienį, rugsėjo 8, Springhurst pamaldos bus tik 10 v.v. Rugsėjo 15 d. Springhurst pamaldos — tik 11 v.v.

— Nuo rugsėjo 2 d. pirmadienio Anapilio salėje pradėtas antrasis bingo. Jau sudarytas darbininkų personalas. Kafeteria pirmadienio bingū norima pavesti Anapilio moterų būrelio ir kat. moterų draugijos skyriaus tarnybai.

— Pamaldos sekmadienį: 10 v.v. už a.a. Petronėlę Sabaliauskienę, 11 v. už a.a. Magdalėną Grigaitienę; Springhurst 10 v.v. už Valantiejų ir Augačių šeimos mirusius.

— Susituokė: Jonas Užupis ir Susan B. Doyle.

— Pasibaigus Toronto susisiekimo streikui, specialius autobusus nuo Islington požeminio traukinio sekmadieniais 10.30 v. rytą perveža žmonės į Anapilį 11 val. pamaldoms.

"The Toronto Sun" rugsėjo 27 vedamajame rašo apie dominuojančios darbo unijas Australijoje ir Kanadoje. Esą australiečių unijos norėjusios įsitikinti, ar sovietų smuikinkas G. Ermolenko tikrai savanoriškai norėjęs pabėgti. Jei amerikiečių pajūrio sargybos pareigūnai taip būtų pasielgę, nebūtų buvę Simo Kudirkos dramų. Australijoj unijos per daug dominuojančios ir tuo būdu kartais pridarina daug žalos kraštui. Panašiai esą Kanadoje, kur pvz. Toronto eismo tarnautojų streikas buvęs "idiotiškas". Dėl jo turėjo kentėti visuomenė.

"Bloor West Villager" mėnraščio rugsėjo laidoje išspausdintas V. Aušrotos laiškas, rašytas Toronto burmistrui dėl sutvarkymo parkelio tarp Willard ir Durie gatvių. Iš paskelbto susirašinėjo matyti, kad ir tai atkreipė dėmesį parkų skyrius.

"Aušros" mergaičių kvartetas iš Windsoro jau pasiekė Argentina, kur sėkmingai koncertavo Buenos Aires lietuviams. Jis atsiuntė "T2" atviruką, kuriame rašo: "Sveikiname Tėviškės Žiburius" ir siunčiame nuosirdžius linkeijimus."

"Darbininkas naktimis, žurnalistas dienomis" — tokia antrastė išspausdino straipsnį apie Praną Alšėną "Bloor West Villager" 1974. IX. laidoje (turi 28.000 skaitytojų). Jis parašytas redakcijos atstovės po pasikalbėjimo Pr. Alšėno namuose. Ilgame rašinyje pasakojama apie mūsų tautiečių praeitį, parašytas knygas, Lietuvos okupacijas ir gyvenimą Kanadoje. Autorius esą dirbęs naktimis Ontario parlamento rūmų švaros palaikymo srityje 20 metų. Rašinio pabaigoje sakoma, kad laisvė Kanadoje net ir fizinį darbą atliekančius intelektualus daro laimingesnius nei gyvenimas priespaudoje.

VIENTELE KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji įdusai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.T. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

JIESKAU GYVENIMO DRAUGES 35-45 metų amžiaus. Turu gerą prekybą ir nekilnojama nuosavybę. Laiškus nurodyti savo adresą, telefoną ir pridėti nuotrauką. Siųsti "T2" administracijai, pažyminti "perduoti Klevui", šiuo adresu: 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Kanada.

AR SUINTERESUOTAS vyras arba moteris padaryti karjerą "Real Estate" srityje? Malonus darbas. Atlyginimas toks, koks dera profesinai. Gerai žinoma ir sparčiai auganti įstaiga. Skambinti Valteriu Drešeriu tel. 233-3334 arba 231-2661, Frank Barauskas Ltd., Realtor.

ATLIEKU VISUS NAMŲ DAZYMO DARBUS — išorėje ir viduje. Lietuviškas pigesnis kaina. Skambinti po 5 v.p.p. tel. 535-2581 (klausti Joe).

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

FOTOGRAFAUS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 767-4737.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Rugsėjo 31, šeštadienį, iš mūsų šventovės palaidota Irena Gurevičienė. Jos vyrui Antanui ir sūnui Tadui reikiame gilią užuojautą.

— Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi iš anksto susitarus.

— Pradedant šiuo sekmadieniu, vakarinės Mišios vėl bus 7 v.

— Kun. Bronius Jurkšas iš Toronto išvyksta rugsėjo 11 d. Parapijiečiai, kurie asmeniškai norėtų su juo atsiveikinti, turės progos tai padaryti šį sekmadienį po 11.15 v. Mišių parapijos salėje. Ten prie kavutės ir pyragaičių bus galima pabendrauti ir atsiveikinti kun. Br. Jurkšą, paliekantį mūsų parapiją.

— Maldininkų kėlionė į Midlandą — šį sekmadienį (žiūr. atskirą pranešimą).

— J. A. Kriščiūnai, A. Masys, B. S. Sakalai, A. S. Viskontai ir J. Poška stambesnėmis aukomis parėmė mūsų parapiją. Nuosirdus acū! Taip pat dėkojame Petriui Sidarui už parapijai padovanotas keturias vazas su gražiais lapuočiais.

— Parapijos raštinėje galima įsigyti maldaknygę "Didysis ramybės šaltinis".

— Prašytos paskelti Mišios: šeštadienį 8 v. už Jurgį ir Mariją Smolksius, užpr. J. Smolksienę; 8.30 v. už Mariją ir Motiejų Brizgius, užpr. ses. Michaelę Brizgytę; 9 v. už Kęstutį Si-manavičių, užpr. tretininkai; sekmadienį 8 v. už Barbora Rudvalienę, užpr. Krivių šeimą; 9 v. už Edvardą Stankaitį, užpr. J. A. Rakauską; 10 v. už Mariją Stukienę, užpr. Ant. Stukys, 11.15 v. dvejų metų mirties metinės už savanorį Stasį Asevičių, užpr. Dom. Asevičienę; 7 v.v. už Juozapą Akstiną (10 metinės), užpr. B. E. Tamulioniai.

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusios savaitės LN bingū lošėjų skaičiaus vidurkis buvo kiek didesnis kaip ankstesnė savaitė ir davė apie 70% normalių bingū pajamų.

— Scenų tvarkymas jau pradėtas. Šiuo metu didžiosios salės scenai nuo Alhambros pusės iškirstos durys. Pro jas bus galima įeiti į sceną nuo laiptinės. Sallia scenos bus nemaža palatpa persirengimams. Tikimasi dar šią savaitę gauti scenų apšvietimo bei uždangų reikmenis.

— "Varpo" choro atstovas pareiškė, kad jau šią savaitę LN choras pradės repetitijas.

— LN administracija prašo, kad tos organizacijos, kurios dar nesitarė dėl LN panaudojimo organizacijų reikalams, neatidėliodamos tartųsi, nes tris vakarus palatpas skiriam bingui, likusieji vakarai reikia tiksliai skirstyti, kad organizacijų darbas nesitrukdytų.

— LN paskolos laktų pardavimas lėtas. Gal atostogos trukdė. Iš \$300.000 vertės registruotų laktų beliko apie \$13.000. Juos išparduoti svarbu greitai, nes sulauktytų rangovų pinigų išmokėjimo laikas atėjo. Visi lietuviai, galį prie šio kolonijos reikalo prisidėti, prašomi neatidėliojant tai padaryti. Laktus galima pirkti LN raštinėje. Kas negali užieiti į LN raštinę, prašomas paskambinti telefonu 533-9030 arba 270-4925 ir LN atstovas skirtu laiku atvyks tamstų nurodyton vieton. Praėjusią savaitę LN paskolos laktų nupirko Valkus Stasys už \$1000.

— Nario įnašus įmokėjo: Pranas Kaziukonis \$100, Andrius Gaputis \$24, Bruno Mackevičius \$25. Be to, Bruno Mackevičius paaukojo LN \$100. Jaunų LN narių skaitį padidino Viktorija ir Rita Vingelytės. Jos abi įmokėjo po \$1 nario įnašo.

Valdyba Svečiai. Gražina Slavėnienė-Anysaitė su sūnumi, dr. Jurgis Anysas, lydimi p. V. Anysienės, aplankė velionies dr. M. Anyso kapą, užėjo ir "T2" redakcijon. Susipažino su laikraščio darbu, apžiūrėjo spaustuve. Gražina Slavėnienė dėsto vienoje Buffalokolegijoje germanistiką ir rusų kalbą. Neseniai baigė rašyti daktarato disertaciją apie este-to figūrą vokiečių literatūroje. Dabar tvarko savo tėvo atsiminimus apie Klaipėdą. Jos vyras dr. J. Slavėnas Buffalo un-te dėsto istoriją (irgi lankėsi Toronto). Dr. Jurgis Anysas dėsto chemijos mokslus De Paul universitete Čikagoje.

Rudis Vilembrekas pardavė savo viešbutį Chatham, Ont., ir nusipirko kitą "New Commercial Hotel", 15 Graham St., Woodstock, Ont.

Išėjo pensijon P. Gulbinskas, uoliai dalyvaujantis visuomeninėje veikloje, ypač šauliuose. Jau 20 metų dainuoja "Varpe", gieda Lietuvos Kankinių parapijos chore ir kartais eina vargonininko pareigas. Pensijos proga jam buvo suruoštas privatus pobūdis pagerbimas.

PLUMBING and HEATING

J. LISIAUSKAS,

valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. 532-5191

ANAPILIO lietuvių parapijos persikėlimui atžymėti

šeštadienį, rugsėjo 21 d., 5.30 v.v., Anapilio salėje įvyksta

AKADEMIJA-KONCERTAS

• PROGRAMOJE: trumpa oficialioji dalis, muz. V. Verikačio vadovaujamas

Hamiltono mergaičių choro "AIDAS" koncertas, vakarienė, šokiai, lėjimas: suaugusiems — \$6, jaunimui — \$4.

Anapilio parapijos taryba visus tautiečius iš arti ir tolimesnių vietovių maloniai kviečia atsilankyti.

STUDENTAI! ATVYKITE!

SUSIPAŽINIMO VAKARA-

VYNO ir SŪRIO BALIU

penktadienį, rugsėjo 13 d., 7 v. vakaro,

HART HOUSE MUSIC ROOM. lėjimas — 25 ct. Bus vyno, sūrio ir dainininkų. Ateikite visi! ŠEŠTADIENI, rugsėjo 21, bus kėlionė į Stratfordą. Pamatysime "Love's Labour's Lost". Išsigykite bilietus. Apie tai skaitykite šios savaitės "Studentų žinias" 6 psl.

PANELĖS ELZĖS JANKUTĖS

80 metų sukakties proga išganytojo parapijos moterų draugija ruošia PRIĖMIMĄ.

Maloniai kviečiame visus, norinčius pagerbti mūsų mielą sukaktuvininę, atsilankyti jos rezidencijoje, 22 Hewitt Avenue, nors trumpai valandėlei.

PRĖMIMAS įvyks rugsėjo 20 d. tarp 5 v.p.p. ir 9 v.v. Organizacijų atstovai prašomi susisiekti su poniu R. Žilinskiene tel. 277-2148 arba 439-7059. Rengėjos

Mielajam bendradarbiui

ANTANUI GUREVIČIUI bei visai šeimai, netekusiems savo mylimos žmonos ir motinos

a.a. IRENOS,

reikiame gilią užuojautą ir dalyvaujame bendrame liūdesyje —

"Tėviškės Žiburiai"

A + A

IRENAI GUREVIČIENEI

mirus, jos vyrą ANTANĄ ir sūnų TADĄ su žmona nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

S. J. Beržinskai

I. M. Pranevičiai

A. A. Kazanavičiai

A + A

P. MISIENEI

mirus Lietuvoje, jos sūnus — BRONIŲ ir JUOŽĄ su šeima, dukrą PR. KISIELIENĘ bei jos vyrą ir visus artimuosius Lietuvoje giliai užjaučiame ir kartu liūdimė —

Ramonų šeima

London. Ont.

"T. Žiburiams" persikėlimo proga auksio: \$50: kun. Juozas Matutis; \$25: Jonas Mikšys; \$21: E. E. Delkai; \$20: Jonas Norkus; \$10: Valerija Anysienė. J. Usvaltas. Gili padėka visiems.

Hamiltono lietuvių choras "Aidas", vadovaujamas tonietio sol. V. Verikačio, rugsėjo 31 d. Europos kėlionės 30 v. už J. sėkmingos kėlionės po Europą. Aplankė Britaniją, Prancūziją, Vokietiją ir Italiją. Davė 4 oficialius koncertus ir 9 neoficialius įvairios progoms. Išpūdingiausias priėmimas buvo pas popiežių Paulių VI jo vasaros rezidencijoje. Apie tai rašė ir "L'Observatore Romano". Visos choristės ir palydovai grįžo namo labai patenkinti savo kėlione.

Kun. J. Matutis, Hartfordo lietuvių parapijos klebonas, atostogas praleido Wasagoje ir Toronte. Rugsėjo 1, sekmadienį, jis atnašavo 11 v. Mišias Anapilio salėje. Gimes Amerikoje, bet puikiai kalba lietuviškai. Nepriklausomos Lietuvos laikais vasaros atostogas praleidavo savo tėvų gimtajame krašte ir ten tobulino savo lietuviškąją kalbą. Yra studijavęs Liuveno universitete. Jis gerėjosi Anapilio sodybos projektu ir palinkėjo geriausios sėkmės. "T2" paliko \$50 auką.

Daugelis skaitytojų skundžiasi pavėluotu ir netvarkingu "T. Ž." pristatymu. Laikraščio administracija stengiasi atskirais atvejais padėti, kreipdamasi į centrinį paštą, bet reikalai ne visuomet pagerėja. Kai kurie skaitytojai prašo "T2" siuntinėti pirmos klasės paštu. Administracija tai gali padaryti, bet šis paslauga kainuoja \$10 metais, o pnumerama \$8.50. Tais atvejais laikraštis siunčiamas kaip laiškas. Užsisakant oro paštu "T2", reikia primokėti \$14 metams prie reguliarios metinės pnumeratos.

Skelbimai, užuojautos, padėkos ruošiamas "T2" numerui priimami iki ketvirtadienio imtinai. Prašoma siųsti tekstus raštu, nes priimant juos telefonu dažnai įvyksta klaidų. Paskirta mokytojai Rūta Urbonaitė ir James Culnan mokyklą Toronte. Ji baigė sociologiją Toronto un-te bakalaurės laipsniu ir taip pat mokytojų kolegiją. Šiais metais ji mokys V-VI skyrius. Kadangi tai pirmieji metai, ji negalės aktyviai dalyvauti lietuvių veikloje kaip iki šiol.

Albina ir Jonas Dūdos — A. Buteikienės, Antano Dūdos ir Algio Dūdos tėveliai atvažiavo iš Vokietijos gyventi pas savo vaikus ir jų šeimas Toronte.

MONTREAL

Lituanistinė mokykla pradeda darbą rugsėjo 14 d., 9 v. ryto, tose pačiose patalpose (Ecole Cherrier, 3655 St. Hubert St., Cherrier ir St. Hubert gatvių kampas) Naujus mokinius jau galima registruoti dabar pas mokyklos vedėją M. Jonynienę, tel. 489-2106 arba atvesti juos pirmą dieną tiesiai į mokyklą.

Mokyklos vadovybė

MONTREALIO ŽINIOS

Paėmus į rankas "T2" 32 nr. darosi graudu ir nyku — paskutiniame savaitraščio puslapyje ne tik nėra jokios žinutės iš Montrealio, bet ir tos gražios Montrealio žinių skyriaus antraštės.

Atrodo, Montrealis daugiau nebeegzistuoja ir jame nėra nė vieno lietuivio. Nejaugi visi jau "išnyko"? Kaip būdavo anksčiau gražu ir malonu atsiversti paskutinį "T2" puslapį bei rasti įdomių žinių ir iš savo padangės. Iš vienos ir antros parapijos būdavo žinių kiekvieną savaitę. Kur dabar viskas dingo? Nejaugi tose parapijose nebeegzistuoja parapijos komitetai? Gi rodos Sv. Kazimiero parapijos ribose darbuojasi ir parapijos taryba. Kur gi dingo tos ypatingai gausios ir turtingos parapijos žinios, kurios buvo rašomos iš Sv. Kazimiero par. gyvenimo? Nejaugi pirmoji Kanados lietuvių pa-

rapija jau nebeegzistuoja? Savame aišku, parapijos komiteto sudėtis keičiasi kiekvienais metais, bet nesikeičia parapijos klebonas, kuris kiekvieną progą moka pasakyti tikrai gražius pamokslus ir parašyti net knygas. Kaip buvo malonu prieš kelėtą metų klausyti mūsų šventovėje pamokslų, kurį pasakė "T2" redaktorius kun. dr. P. Gaida. Jis tarp kito pasakė: Montrealio Sv. Kazimiero parapija yra visos Kanados lietuvių vynuogynas. Gaila, kad dabartiniai to vynuogyno tvarkytojai yra truputį apsnūdę. Nežinau, kas tuo turėtų pasirūpinti, kad grįžtų abiejų Montrealio parapijų žinios ir savo anksčiau buvusias vietas "T2" savaitraštyje. Manyčiau, jog nevienas montrealietis "T2" skaitytojas gal ir pagalvoja: kažin ar beapsimokės ateityje pnumeruoti ir skaityti laikraštį, kuriame nerandame jokios žinutės ir iš savo "lizo".

Montrealietis

Red. pastaba. Minėtame "T2" nr. nebuvo Montrealio žinių, nes jų nebuvo gauta. Jas rašantieji, matyt, buvo išvykę atostogų. Esame labai dėkingi rašantiem Montrealio žinias, nes tik jų dėka visi sužino apie lietuvių veiklą Montrealyje. Kviečiame rašančiuosius ir toliau tęsti pradėtą darbą, nes tik tuo būdu gali būti išspręsta problema. Aimanos čia nieko nepadės.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

608. Latauskas, Petras, Hamilton	\$100
609. Ivanauskai, Petronėlė, Jurgis iš Campbells Bay, P.Q.	101
610. Soltano, Vlodo atm.	100
611. Augio, Viktoro atm.	100
612. Simokačis, Vytauto vardui	100
613. Sapijonio, Antano atm., Toronto	130
614. Kriaučiūno, Juozo atm.	100
615. Petkūno, Jono atm. Čikaga	158.35
616. Spudo, Adomo atm.	100
617. Miniota, V. Germanavičius, J. R. Simanavičius, St. Žvirblys, J. Prišas, J. Angutienė, J. Maniška, J. Kalinskas, V. Užuopienė, P. Derliūnas, J. Morkūnas, R. Janušauskienė, P. Janušauskas, J. S., M. Kevežienė ir D. Butrimas; po \$1: A. Ubeikienė, S. Bartusevičienė ir M. Antanaitis.	5
413. Čuplinsko, Leono atm. iki 300	
376. Varkavičius, Julius iki 700	
441. Kaziukonis, Pranas, Woodstock, Ont. iki 200	
20. Paškevičius, Albinas, Otava iki 400	

Savo dėdės Vl. Soltano ir žmonos brolio, mirusio Lietuvoje, atminimui bei jam žinimui Kanados Lietuvių Fonde įnašus atsiuntė Adomas Kantautas, gyv. Edmontone. — V. Simokačis pagerbimui, kuris siekdamas laisvės mėgino nukreipti lėktuvą į Švediją, įnašo sudarymu pasirūpino SLA 72 kuopos pirmininkas J. Sarapnickas. — Ant. Sapijonio atminimui įnašą vietoje gėlių sudėjo po \$10: P. J. Augustinavičius, J. Dambaras, B. R. Bakevičius, P. A. Jurksaitis, D. Jurksaitytė, V. R. Petrusevičius iš Detroito, J. B. Stalioraitis, E. Ks. Šlekys, Pr. A. Augačiai, B. St. Matulevičius, K. Lukošius, A. H. Stepačiai ir L. Šeškus. — J. Kriaučiūno jam žinimui Fonde pasirūpino velionies našlė Albina Kriaučiūnienė.

Nors jau buvo prašyta seniau, bet ir šia proga primename neuždelsiti savo, o kartu ir mirusiųjų artimųjų, nuotraukų atsiuntimo. Laukiame. Siųsti sekr. K. Lukošui, 28 The Palisades, Toronto, Ont., M6S 2W8.

KLF VALDYBA

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių.

atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL QUE., H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas

Taupomasis s-tas

Term. ind. 1 m.

Term. ind. 2 m.

Term. ind. 3 m.

DUODA PASKOLAS:

Asmenines

Nekiln. turto

Cekijų kreditu

Investacines nuo

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda. Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.